

Молотов І. П. К. Курганов

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий Комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 6 грудня
1939 року.

№ 19 [3994].

СУБОТА

7

ТРАВНЯ 1988 р.

Ціна 8 коп.

Відлетіли юні, як цвіт, роки, відгрімилі тяжкі бої Великої Вітчизняної, та й досі болять старі рани у тих, кому випало захищати Вітчизну від фашистів. І пам'ять війни, як цей густий весняний цвіт, раз по раз повертається до сивочоліх вже людей і повертає їх у ті роки, коли над їхньою молодістю свистіли кулі, вили снаряди, коли під Ленінградом

і в Молдавії, при обороні Києва і на полях Чехословаччини кожен з них йшов крізь бої і втрати до Перемоги.

Вони були рядовими війни (зліва направо): В. Ю. ВЕХТЕВ, М. О. ГНАТЕНКО, М. Є. ГУЦЕВ, Д. М. КРИЦЯ, Г. Ф. СКЛЯРЕНКО, Г. Й. ВАЙСБУРГ, В. З. ГУДЗЕНКО. Нині всі ці люди працюють в Кіровоградському автооб'єднанні

облспоживспілки. Під час цьогорічних травневих свят знову одягають ветерани свої воєнні відзнаки, які — теж знаки пам'яті і віддвітає над ними ще одна весна — сорок третя мирна весна після Перемоги.

(Матеріали, присвячені святу Перемоги, читайте на 6—7 стор.).

Фото В. ГРИБА,

ЗВЕРНЕННЯ

членів ВЛКСМ, членів Соціалістичної Співки молоді ЧССР, які беруть участь у будівництві Криворізького гірничо-збагачувального комбінату окислених руд в місті Долинський — інтеграційного об'єкту країн РЕВ.

Ми, радянська і чехословацька молодь, яка трудиться на будівництві Криворізького гірничо-збагачувального комбінату окислених руд в м. Долинський Кіровоградської області, разом виконуємо завдання, які перед нами поставила країна і Комуністична партія. Протягом семи років ми повинні збудувати новий сучасний комбінат для збагачення окислених руд Криворізького залізорудного басейну. Виросте він завдяки інтеграції зусиль трудолюбивих рук будівельників СРСР, ЧССР, НДР, СРР.

Представники спілок молоді, працюючи пліч-о-пліч, виконують і перевиконують свої виробничі завдання. Вони активно включаються в суспільно-політичне життя, організовують соціалістичне змагання, заходи для всебічного відпочинку.

Ми — члени ВЛКСМ і ССМ, представники молодого покоління СРСР і ЧССР трудовою і суспільно-політичною активністю зустрічаємо 43-тю річницю Дня Перемоги і звільнення Чехословаччини, 45-у річницю участі 1-го чехословацького батальйону в боях біля села Соколове, знаменитий 70-річний ювілей ВЛКСМ.

Нашим вагомим вкладом у святкування цих важливих дат є не лише ударна праця, але й «Естафетний пробіг

миру» Долинська — Соколове, який проходить з 7 по 9 травня 1988 року по території Кіровоградської, Дніпропетровської і Харківської областей. Пробіг переслідує не лише спортивну мету. В основному — це наша політична і моральна підтримка справи боротьби за мир, шана тим, хто віддав своє життя за наше прекрасне сьогодні.

Естафеті передувала значна ідейно-політична і виробнича робота. Молодіжні колективи, юнаки і дівчата на будові працюють під девізом: «Мое робоче місце — місце боротьби за мир!». Проводилися і будуть проводитися під час естафети зустрічі з комсомольцями і молоддю, учасниками Великої Вітчизняної війни. Ми обмінюємося передовим досвідом, знаннями і навиками, і тим самим надбання кожного з нас стає спільним багатством.

Ми закликаємо вас — молодь населених пунктів, через які проходить траса нашої естафети, в дні проведення даної молодіжної акції, — влитися в ряди борців за мир, укріплити дружбу між нашими народами, внести свій конкретний вклад у копилку значимих справ, присвячених славним переможним дням і ювілеям Ленінського комсомолу.

П'ятнадцять років тобі, чи вже за тридцять, шістдесят чи робітник, студент чи вчений, але тобі не байдуже майбутнє. Якщо ти готовий віддати свій голос за Мир, виходь 8 травня о 21 годині вечора на вулиці міста і стань в колону демонстрантів антивоєнної маніфестації, присвяченої 43-й річниці Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні.

Початок демонстрації у парках імені В. І. Леніна та 50-річчя Жовтня. О 22-й годині на меморіальному кладовищі кожен вклониться пам'яті жертв війни. О 23-й годині на площі імені Кірова розпочнуться масові гуляння молоді на честь Дня Перемоги.

Чекаємо тебе, товаришу!

Кіровоградський міський комсомол.

АНОНС

14 травня стартує Перший республіканський турнір з футболу серед клубів болельників на приз ЦК ЛКСМУ, редакції газети «Молодь України» та ветеранів радянського спорту.

За жеребом у відбіркових змаганнях збірні болельників Кіровоградської області зустрінуться з номан্দєю Черкаської області.

Перший матч — 14 травня в Кіровограді, другий — 21 травня в Черкасах.

Усім бажаючим увійти до складу збірної болельників нашої області пропонуємо зібратися на центральній трибуні стадіону «Зірка» з 8 травня, о 10-й годині ранку.

Клуб любителів футболу.

НАЙПРИМІТНІШОЮ подією Першотравня завжди була демонстрація. Один із авторів цих рядків живе в районі, де учасники демонстрації чекають свого виходу на площу імені Кірова. Років зо три тому це очікування для мешканців навколишніх будинків супроводжувалося зовсім не святковими

вали живі плакати і символи. Шкода, що зараз цього не було. День міжнародної солідарності трудящих дає чудовий вибір тем для співзвучних йсму сюжетів.

Рух відбувається не тільки на вулиці, а й на площі. Просить когось зайти у свій сектор міліціонер; забігає в ряди демон-

І СОНЦЕ
СІЯЛО
ВЕСНЯНКИ...

клопатами — прибирати пляшки і обгризені бутерброди після жвавих компаній, які розташовувалися в закутку двору чи під'їзді «погрітися» або відповідно до погоди «прохолодитися». Цього ж разу подібного не було. Демонстрацію на площі традиційно відкрили колони школярів. Далі проходять студенти вузів, технікумів, училищ. У руках прапори, транспаранти, із закликами до миру в усьому світі, квіти.

Проходять площею представники заводів, фабрик, організацій, установ. Деякі можна відрізнити від інших лише плакатом на початку колони: «Підприємство таке-то». Інші розпізнаються за текстами: «24720 сівалок поставлено з початку року». Ясно, це «Червона зірка». Ясно, але не святково, так, буденне повідомлення над входом у цех. А от «Червоний дзеркальник» ніяк не пропустить непоміченим: портрети, плакати, малюнки у руках демонстрантів виконані на дзеркальному склі — незвично, нарядно, весело, сонячні зайчики вистрібують то там, то тут.

Урізноманітнюють картину демонстрації дівчата в українських костюмах з короваями, юні барабанщиці, школярки з гронами повітряних кульок, що затіняють колону ніби великі парасольки. Періодично проходять групи молодих людей і дітей з особливо стрункою поставою, пружним кроком — це танцюристи із ансамблів «Ятрань» і «Пролісок». Театр імені М. Л. Кропивницького проходить звичайною колоною, а в минулі роки актори у відповідних костюмах розігрували сценки, створю-

вали фоторепортерів — візитка в руки — через три дні глянете на зразок, сподобається, через місяць буде чотири знімки; вирулює на площу і зупиняється біля готелю «Україна» «швидка допомога». Простояла вона тут не для годиться — довелось приводити до тями хлопця, що зомлів на площі. Не звикли ще ми цієї весни до такого яскравого сонця, та й як дивитися нерухомо на колони більше десяти хвилин, перед очима все пливе, як після поїзду.

Гримлять духові оркестри, десь звучить гармошка, диктори повідомляють про наближення чергової колони, розповідають, чим знамениті колективи, що зараз вступають на площу, називають прізвища передовиків.

Нарядна травнева ріка закінчується проходженням фізкультурників. Дзюно, хокеїсти на траві, шляжисти у відповідному обмундируванні, хлопці з велосипедами (стрічки в спицях), дівчатка в тенісних спідничках, парашутисти, авіамоделісти з літакчиками, волейбол і художня гімнастика на ходу, кольорові віяла, обручі, квіти. Фіксуємо на плівку, заносимо в блокнот враження не тільки свої, а й учасників свята:

Оксана КУСЬКО, семи-класниця:

— Щороку в цей день багато людей з радістю несуть прапори і квіти. Ми з однокласницями хотіли б бачити, особливо в цей рік соціальних змін, та й на майбутнє, під час демонстрації більше театралізованих сцен, прояснив творчих задумів працівників культури.

О. Д. ЛОМОВ, капітан

3-го рангу у відставці:

— Це велике свято вперше зустрічаю в Кіровограді, живу в місті недавно. Демонстрація для мене — це спогади про минуле, надії на щасливе майбутнє. Хотів би, щоб ветерани праці та війни зараз ішли окремою колоною. Бажаю всім здоров'я і чистого мирного неба над головою.

Т. Л. ПОДАШЕВСЬКА, інспектор у справах неповнолітніх:

— У мене святковий настрій ще й тому, що бачу, як ідуть між демонстрантами підлітки, з батьками, з друзями. Перед святом ми з колегами говорили з підопічними, щоб вони проводили свій вільний час або в сімейному колі, або відвідали нове відео-кафе «Візит» та інші місця відпочинку. Скільки вже разів з докором згадували про великі замки на дверях підліткових клубів. Але те, що я бачила сьогодні радісних дівчат і хлопців, те, що вони з нами — це вже дуже важливо!

Ян ГАЙСАК, громадянин Чехословаччини, працює на будівництві комбінату окислених руд у Долинському районі, уперше в нашому місті:

— Згадую, як у Чехословаччині теж із прапорами й квітами зустріча-

ють це велике свято. Люди такі ж самі, вони теж бажають, щоб і сонце світило, і небо було мирне і чисте, тоді й працювати радісно. Сподобалося на святі все! Але особливо — композиції спортсменів, я сам займаюся спортом. В цей день хотів побажати всім радянським друзям миру і щастя.

У другій половині дня в центрі Кіровограда — знову багатолюддя. На

площі Кірова зведено естраду, встановлюються мікрофони, перед якими по черзі розважають публіку поети, гумористи, ансамбль із ресторану, діти. Пісні й музика звучать і на набережній Інгулу. Тут близько сотні гарних фонтанів.

Артисти перевдягаються в магазини, а торговельники винесли не тільки традиційні пірїжки, соки й морозиво, а й де-

які промтовари, що для свята нетипові: тут же розігрується й книжкова лотерея. Біля самої води столики, стільці, мангали з шашликами. Фонтанний сонце радували і того дня аж до вечора, і наступного — цьогорічний Першотравень видався на славу.

Репортаж вели
В. КРОВА, Н. ДАНИЛЕНКО,
В. ГРИБ [фото].

СПРАВДІ: потрібен чи ні? Бюро ЦК ВЛКСМ вирішило: потрібен і прийняло постанову «Про участь комсомольських організацій країни в підготовці проекту Закону СРСР про молодь». Нині вже працюють авторитетні комісії, які, вивчаючи думку і пропозиції молоді, визначають: яким повинен бути Закон?

Про це ж йшла мова і за «круглим столом», проведенням редакцією «Молодого комунара» з членами Гайворонського райкому комсомолу.

Олександр КОМІРНИЙ, вчитель Гайворонської СШ № 2, керівник політклубу «Діалог»:

— Зараз багато говориться про те, чи потрібен Закон СРСР про молодь? Моя думка така: він необхідний. Варто подумати, щоб у ньому менше було загальних положень. Чого-чого, а їх ми маємо аж забагато. Я вважаю, що комсомол все ще «беззубий». Лише в останні три роки з ним почали рахуватися. Забули, як Ленін говорив, що це — самодіяльна Спілка молоді. Де ж наша самодіяльність, іншими словами — самостійність?

Говорити ми любимо. Так заговорилися, що в цій словесній віхлі загубилися справи. Нині комсомол, вважаю, не опора, а, часто-густо, підпора старших.

Ось приклад. Наш політклуб підготував виступ-концерт, з яким хотіли побувати в Заваллівській школі-інтернаті. І що ви думаєте? Нам не дозволив директор цієї школи О. К. Кушнір. Така доля ініціативи «знизу». В президії Олексій Климович — поважна людина. Любить говорити про молодь, а тут... Не міг я, теж педагог, зрозуміти свого колегу. На словах одне, а як до справи доходить, застигають ініціативу.

Можливо, моя думка й помилкова, але зводиться до того, що Закон допоможе комсомолу набуті тієї бойовистості і самостійності, які він мав у перші роки свого існування.

Оксана НАЧОРНЮК, медсестра центральної районної лікарні:

— Підтримую Олександра — з нами, молодими, ніхто не рахується. Ось приклад: проходило в нас на роботі скорочення медперсоналу. Думаєте, хто від цього постраждав? Старші? Звичайно, ні. Кажуть, що це раз будуть скорочувати штат. Найбільше такі заходи лякають молодих. Хто за нас заступиться?

З нашою думкою не рахуються, а діями розпоряджаються старші, мовляв, їм видніше. Бува, прийде після медучилища фельдшер, його відразу в село — не вистачає там спеціалістів. Та який же вчорашнього учня буде спеціаліст, коли навіть досвіді ні в кого запозичити, ні до кого звернутися за порадою.

Про умови праці годі й говорити. «Аргумент» у керівництва один: нам, коли ми були молодими, ще не так доводилося... Що ж виходить — молоді свідомо створюють погані умови, мовляв, ми страждали, хай і вони відчують?

З преси дізнаємося, що наш Закон не всі підтримують, навіть є його відверті противники. Я б їх назвала — нашими противниками. Швидше б Закон набув юридичної сили, отоді хоч можна буде суворо спитати з тих, хто нам ставить палиці в колеса.

Люба СКРИПНИК, медсестра центральної районної лікарні:

— Доповню Оксану: в нас скорочують тих, у кого щось не виходить у роботі, хто має найменший стаж роботи. За-

га повинна компенсуватися нашою роботою.

Леонід КУБКО, секретар комітету комсомолу СПТУ № 35:

— Закон потрібен. Грунтовний, такий, який би міг надати і, звичайно, захистити права молоді, визначити обов'язки. Головне — він повинен поставити нас, молодих, нарівні зі старшими. Чому так кажу?

Влітку учні нашого СПТУ на практиці в господарствах республіки здебільшого були байдокі. Я вже мовчу про їхні побутові умови. Нам не довіряли техніки, ми часто-густо були обузою для господарств. Поприїжджали восени на навчання і чим ви думаєте, хваляться? Гуляти. Правда, в одному колгоспі доручили замість набуття досвіду майбутнім механізаторам... тримати вівці, коли з них обстригали вовну. Смішно? От вам і ставлення до молоді, довіра.

Правда, в одному з господарств Вінницької області дали нашому учневі розвалюху-трактора, на жаль, запам'я-

жаю, що, крім гарантії закріплення на те, що молодих спеціалістів, а просто молоді на робочих місцях, при скороченні штатів у зв'язку з раціоналізацією виробництва, впровадженні новинок техніки, Закон дасть зрушення і в житлових питаннях, питаннях охорони здоров'я, відпочинку. Бо на сьогодні багатьма керівниками все це ігнорується.

Зрештою, проблем у нас багато. Болючих, які потребують найшвидшого вирішення. Тож хочеться, щоб Закон СРСР про молодь, який по своїй природі буде конституційним, а значить, матиме комплексний характер, зможе у всіх аспектах визначити шляхи прав молоді, її організації. І, звичайно, визначити наші обов'язки.

Інна ЯРОВА, інструктор по школах Гайворонського райкому комсомолу:

— Швидше б Закон СРСР про молодь розпочав діяти. Більше повітря було б для нас, для творчої роботи. Бо що таке комсомол? Звичайно, помічник і резерв партії. Тільки в нас, у районі, вважають трохи інакше.

...Коли відбувається в будинку культури концерт, працівники райкому комсомолу дружно... стережуть у його приміщенні 5—6 ряд. Не лише для тих, хто в президії (бо ж заставляють навіть тоді, коли президії нема). Знаєте, для кого? Для членів райкому партії, які нас використовують як «хлопчиків і дівчаток на побігеньках». Прикро і образливо ними бути! Соромно дивитися у вічі людям, які приходять задовго до початку концертів і які не можуть сісти на місце, які ми стережемо.

Владислав ШВЕЦЬ, інженер-технолог, **Володимир ДРУЗЬ**, секретар комітету комсомолу:

— Ми працюємо на одному підприємстві і в один голос стверджуємо: молоді робітники обома руками за прийняття Закону для нас. Наш комсомол на адміністрацію вплинути не може. Коли треба щось погодити, попросити — йдемо, опуштаючи від сорому очі, з простягнутою рукою.

Але ми за Закон дієвий, за такий, який би не був черговим паперовим актом, а міг би допомогти нам. Ми за такий Закон.

ЗАМІСТЬ ПІСЛЯМОВИ

Так чи потрібен молоді Закон? З розмови, яка відбулася в Гайворонському райкомі комсомолу, можна стверджувати: потрібен. Такий, який би гарантував права, який би сприяв відновленню справедливості, дати молоді можливість на конкретних розумних справах, а не на «сторожуванні» рядів у будинку культури широко використовувати свої можливості і ефективніше виконувати свої обов'язки.

Всі учасники «круглого стола» не змогли в повній мірі торкнутися проблем молоді, які б допоміг і, віримо, допоможе вирішити Закон СРСР про молодь.

ЧИ ПОТРІБЕН МОЛОДІ ЗАКОН?

мість допомоги чуємо: такі працівники не потрібні. Молодим спеціалістам щастить: їх хоч три роки не чіпатимуть. Що робити іншим молодим людям — важко сказати. Комсомольська організація на великому заводі ще може втрутитися, якщо, відстоюючи права спілчан. А хто до нашого голосу прислухатиметься?

Андрій ВЛАСЕНКО, учень СПТУ-35:

— У молоді повинні бути якісь свої права, і Закон повинен їх гарантувати. В нас повинно бути так: запропонував щось розумне втілити у виробництво — і винаходу зелене світло. Маємо інакше: не хочуть навіть слухати нас, молодих. Що не скажеш — зачепиш самолюбство старшого чи ще гірше: нема інструкції. Закон про молодь і покладе край такому, м'яко кажучи, непорозумінню, надасть нам більше прав.

Люба СКРИПНИК:

— Права, звичайно, це добре. А обов'язки? Всі ми хочемо прав. Різноманітних. Мабуть, дехто з противників Закону небезпідставно стверджує: їм подавай лише права, підкріплені Законом.

Олександр ДЯЧЕНКО, другий секретар Гайворонського райкому комсомолу:

— Дійсно, права ми хочемо мати різні. Дай нам те, дай інше. Здебільшого тільки й хочемо: «дай!». Тут треба ґрунтовно подумати й про обов'язки. Коли буде проходити обговорення проекту, варто запропонувати: кожна наша вимо-

тав тільки прізвище — Барбалюку. І коли хлопець виїхав трактором на поле, в усіх, без перебільшення кажу, очі на лоб від здивування полізли. Учень СПТУ, а таке втнув! Трактор зібрав.

Не буду вдаватися до розповідей, скажу головне — нам потрібний Закон. Такий, щоб допоміг закріпити права. Звичайні права громадян, які молоді не в змозі мати, бо, бачте, вона ще молода... підростає треба.

Олександр КОМІРНИЙ:

— Якщо молодий, вважають, — несерйозний. Традиційно так склалося. Живучий цей стереотип. І живить його не що інше, як бюрократичний підхід до молодих. Звикли з нами говорити лозунгами. Подумати тільки: з людьми, в яких так і вирує енергія, творчість і — лозунгом говорити.

Наталка ЛІСНИЧУК, лаборант районної ветлабораторії:

— Думаю, Закон підніме довір'я до молоді, закріпить її права і юридичною силою буде вимагати їхнього виконання. Буває, треба нам у чомусь допомогти, а гарантії, що наші вимоги задовольняться, — ніякої. Прийнято роками: все вирішує керівництво. Чи права воно, чи ні — останнє слово за ним. Хочеться вірити, що в Законі знайдеться пункт, який змусить відповідати керівництво за пригнічення прав молоді.

Сама я місцева і не стикалася гостро із вирішенням житлового питання. Ва-

ЗГАДУЮ, коли в наших дискотеках вперше з'явилися саморобні «мигалки», ефектні спалахи котрих на мить вихоплювали з темноти фігури і обличчя танцюючих, то на перших порах довелося вгамовувати в собі мимовільне відчуття тривожності, котре завжди виникало при відчайдушному миготінні таких же ліхтарів, але встановлених на каретах «Швидкої допомоги» та пожежних машинах.

Але ось ці «мигалки» не б'ють на сполох і навіть не розважають, вони сиротливо лежать в кутку кабінета Миколи Платошина, першого секретаря райкому комсомолу, чекають свого часу. Ліхтарі «мовчать», а треба б і справді бити на сполох, бо чекають вони вже два роки — саме стільки, скільки буде стільки молодіжне кафе. Вітім, якби ж то будувалося — просто переобладнається з колишнього пивбару. Два роки... І швидше всього не на переобладнання вони пішли, а на «пробивання» самої ідеї молодіжного кафе в селищі.

Петрове, при в'їзді до якого відразу привертає увагу густа буйна зелень, можна було б назвати типовим сільським райцентром, якби не сучасний мікрорайон із п'ятиповерхових будинків, доповнений сучасними адміністративними і побутовими будовами.

Петрове, при в'їзді до якого помічаєш вервечку потужних «КамАЗів», що прямують до Петрівського залізничного кар'єру, можна було б назвати промисловим, якби... не відносна безлюдність на його вулицях після дев'ятої години вечора, коли зачиняються останні магазини. Що поробиш, саме наявність певної «індустрії дозвілля» є досить характерною рисою будь-якого промислового центру. Однак чи значить це, що сільська молодь не має права на такі ж умови відпочинку, як і городяни? Вільний час, зрештою, — він для всіх однаковий.

А Петрове тим і цікаве, що з відкриттям кар'єру донедавна сільське селище отримало чудовий шанс на розвиток мережі відпочинку своїх мешканців. Од-Нак...

Безлюдні ввечері центральні вулиці не тому, що мало молоді в Петровому. Молоді багато, але майже єдиний «вогник», який запрошує хлопців і дівчат у вечірній час — кінотеатр «Інгuleць», біля освітлених афіш якого вони збираються, але зовсім не поспішають заходити до залу. Чому?

— Так цей фільм третій день крутять, — пояснює хлопчина в модній куртці. — А новий показуватимуть аж післязавтра.

— А районний будинок культури?

— Ось навпроти, — вказує на приземкувату темну будову.

— Райсарай... — почулося з гурту.

Чому так? Швидше всього тому, що будинок культури — це коридорчик, де продаються квитки, і зал для танців. От і весь осередок культури, який і працює до того ж далеко не щодня.

— Кажуть, у вас буде стільки молодіжне кафе?

— Та чекаємо, все обіцяють...

Хто обіцяє? Райком комсомолу. Хто буде? Райком комсомолу. Для кого? Для молоді. А молодь що? Чекає...

Втім, перш ніж говорити про пасивність молодих, на яку так звикло скаржитися старше покоління, слід сказати про пасивність цілком дорослих товаришів, а точніше — керівників районної споживспілки, тим більше, що я трохи покривив душою, сказавши, що будує кафе райком, — офіційним виконавцем робіт є якраз райспоживспілка.

Інша справа, що коли я запитав у райкомі, хто у споживспілку безпосередньо відповідає за будівництво і може пояснити причини довгобуду, після деяких роздумів відповів:

болілим Микола Платошин. — «Проти» — немає нікого, принаймні на словах. Але й «за» на ділі теж немає нікого...

Може, райспоживспілка і її нинішній голова І. М. Бобик не зацікавлені в будівництві? Може, для них це важкий і непотрібний тягар? В тому-то й справа, що тільки сьогодні це питання здається логічним, але завтра, коли кафе і весь прибутки з нього належатиме саме райспоживспілку, задавати подібні питання буде, мабуть, недоцільно...

Але це завтра, а сьогодні Платошин весь у клопотах:

Один з них, скажімо, «дитячий», як називають його самі петрівчани. Чому так називають, можна здогадатися: уявіть собі вишкільний клас — оце і буде довжина пляжу. Ширина — дватри метри. Платошин розповів про свою ідею розширення пляжу. Ідею, яку ніхто не підтримував... Кілька років десь припадає пилон проект благоустрою «дорослого» пляжу. А ще було б створити і прокатний пункт човнів, який, звичайно, без роботи не залишився б.

Довелось почути: — Ну, якщо вже хтось замість комсомолу повинен

Один з них, скажімо, «дитячий», як називають його самі петрівчани. Чому так називають, можна здогадатися: уявіть собі вишкільний клас — оце і буде довжина пляжу. Ширина — дватри метри. Платошин розповів про свою ідею розширення пляжу. Ідею, яку ніхто не підтримував... Кілька років десь припадає пилон проект благоустрою «дорослого» пляжу. А ще було б створити і прокатний пункт човнів, який, звичайно, без роботи не залишився б.

Однак все це — в мріях.

та, зовсім не озвучиваючи проблем. Це, напевно, ще початок великої ти. Згадується, як у Кривому Розі сучасним обладнанням кафе «Кристал» тій тиждень після сиротності і на довгі роки стало місцем наркоманів. Саме такі подібні випадки не рідкі, і хотілось би трохи тривожними перед відкриттям

Найбільше непокоїть, що після урочистих відкриттів кафе розпочне роботу, райком комсомолу же знову залишиться нічим у полі волюнтаризму, коли разі нинішнього ставлення районних організацій до цього питання оптимізму не викликає.

Але, кажучи про «нічність» райкому, я не уявляю тих хлопців і дівчат, котрі все це роблять, коли ж наразі тошин зі своїми однодумцями спорудить для них кафе. Коли одного разу час дискотеки Микола до рук мікрофона і скаже, що є ідея створити в селищі кафе, його рвали радісними аплодисментами.

— Та почекайте, я все сказав: всіх бажаю запрошувати завтра на суботник.

Наступного дня прийшли два чоловіки...

Хоча є, є все-таки ідеї, які в силу своїх особливостей наближають до відкриття кафе. Але, скажімо, виходячи з суботників по благоустрою і обладнанню парку біля театру (приїшли навіть із дітьми, котрі теж намагалися не відставати, а вже робили для себе і гойдалки, і дитячі гойдалки, і через кілька днів донька розгублено сказала Миколі Платошину:

— Тату, а гойдалки, які ми встановлювали, як хтось зламав...

Чому одні, знайшовши певний підхід, створюють щось на зразок клубу з естетичної гімнастики (якщо незабаром надали місце в шкільному спортзалі), а інші «накачують» м'язи в ранні дощок з лавочок в парку і на набережній, а якщо не хочеться говорити про виправдані типу «ростуть» — порозуміються. Тому, що дівчата, котра своїми руками дивно допомагала встановлювати для себе гойдалки, яку її ровесникам-маленьким при всьому бажанні не в силу розламати, навряд зрозуміє подібні аргументи, як і те, що хтось колись не надав цим дорослим неї дядям «напелюх» для дозвілля.

Ось чому я не схильний стверджувати, що з відкриттям кафе ці юнаки автоматично «навчаться» відпочивати.

Втім, може це я думую? Адже у райкомі гаряче розповідали про плани роботи майбутнього кафе, про секції і клуби інтересами, які мали створити. Був розроблений графік чергувань в райкомі в центрі молодіжного дозвілля. А відкриття його сподівалися до радянської молоді. Як вийде з класичних традицій газетного репортажу, який отримає чудовий дарунок до свого свята.

Невже й справді юнаки вчаться благодушно розуміти те, що їм підпорядковано? І знову пролунають аплодисменти? І все!

Микола МЕДИВІСМТ Петрове.

Аплодисменти, аплодисменти,...

або ПЕРЕДМОВА ДО ВІДКРИТТЯ МОЛОДІЖНОГО КАФЕ, ЯКЕ ЗАТЯГНУЛОСЬ НЕВИПРАВДАНО ДОВГО

— Та мабуть-таки Платошин. Він у них, вважаєте, «виконробом».

— Справді, — сумно погодився М. Платошин, — зацікавленої (хоча б формально) в будівництві людини серед працівників споживспілки не знайдеш.

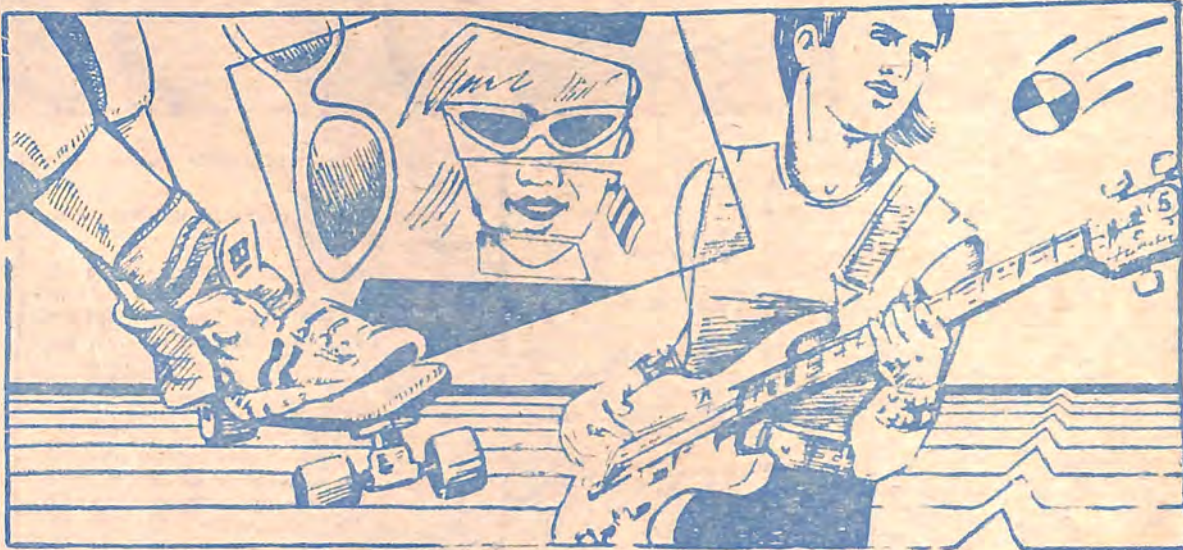
де діставати необхідне обладнання—каварку, фрезер для приготування морозива (є така смілива думка — порадувати, нарешті, петрівчан морозивом), сокоохолоджувач, міксер... А ще ж треба крісла і столики відповідні, і де їх ді-

молодіжним кафе займатися... А завзяття, ентузіазм молодих де? На те він і райком комсомолу, щоб «пробивати» такі справи.

Найгірше те, що такі судження будуються на реальному стані справ, коли й справді все завзяття йшло

І вже котрий рік. У виправданні цієї бездіяльності почуваю таку думку:

— Та про яку мережу відпочинку мова? Чи до розваг, наприклад, молодим механізаторам, коли влітку настає гаряча пора на лавках? А молоді гірничозба-

А як без цього вирішувати численні проблеми, що виникають на будь-якому будівництві? Знаєте, деякі з хлопців, що працювали на перших суботниках на цьому об'єкті, вже незабаром повинні повернутися з армії. От здивуються, напевно...

Тоді, два роки тому, для них все здавалося простим і ясним. Для початку розчистили приміщення, значно розширили його, адже тієї площі, що вистачало для пивбару, було, звичайно, недостатньо для молодіжного центру. Далі — встановили опалення.

Райспоживспілка розцінила це по-своєму — тепер приміщення стало дуже зручним для... складу. І бутлі з консервацією ледве не законсервували ідею про кафе. Але настав, нарешті, той день, коли школярі під час уроків праці дружно і весело «очистили» приміщення.

Проте це був лише початок. Майже рік не приступали до обладнання кафе, мотивуючи відсутністю необхідного ескізу (зараз почали роботу і без нього), довгий час споживспілка не виділяла необхідних коштів, стримували труднощі з облицювальною плиткою, будівельними матеріалами. Рік тому в одному з матеріалів нашої газети йшла мова про те, як працівники райкому комсомолу обдзвонювали всі організації у пошуках... карбідів, якого тоді так і не знайшли. А що ж райспоживспілка?

— Дивна якась ситуація виходить, — ділиться на-

ставати — над цим теж ламають голову в райкомі.

ЗАРАЗ у підвалі вже почалися роботи, і Микола може дозволити собі зазірнути в майбутнє.

— Ось тут, — він малює щось на зразок ескізу, — зробимо безпосередньо кафе зі стойкою, дискотекою. В цій кімнаті — відеозал на 15—20 місць, думаємо навіть впровадити нічні сеанси, скажімо, до двох годин ночі.

— І будуть ходити?

— Зараз же блукають нічними вулицями... В цій кімнаті, — продовжує він екскурсію по майбутньому кафе, — більярдна, шахи. А тут — дитяча кімната. Точніше, міні-дитсад.

— ?

— Адже більшість молодих сімей і рада б піти відпочити, та з дітьми це зробити значно важче. Тому в нашому кафе буде ще й посада вихователів, котра займатиметься з малюками протягом вечора, щоб батьки не тривожились.

Додам: все це — і більярд, і відео, і дитсадочок передбачається зробити платними. Чи пробували товариші з райспоживспілки підрахувати, скільки карбованців чистого прибутку «втекло» від них, якщо взяти до уваги, що обладнання молодіжного кафе цілком можливо було закінчити ще рік тому, а може й раніше (при бажанні, звичайно)?

ВІТІМ, не в грошах все-таки справа. Гарний настрій після гарного відпочинку карбованцем не змі-

на те, щоб «пробивати» щось, замість того, щоб поділовому вирішувати ці питання відповідним інстанціям. І згодиться, нерідко ентузіазм одних просто прикриває бездіяльність інших. Адже хто сказав, що організацією відпочинку повинен займатися один тільки комсомол? Навпаки, соціальні питання повинні бути в центрі уваги всіх організацій.

А щодо ентузіазму, то його в організаторів місцевої молоді не бракує. Ті ж самі юнаки, що так неохотно відгукнулися про районний будинок культури, уточнили — мова йде тільки про приміщення, а от, що стосується самої дискотеки, то вона користується популярністю. Додам останній факт: місцева дискотека стала переможцем обласного конкурсу дискотек, що відбувся в квітні. Ось так: краща дискотека області — «райсарай»...

Звичайно, треба бути реалістами — новий будинок культури за помахом чарівної палички не з'явиться. Але треба бути реалістами до кінця і побачити, нарешті, в молодіжному кафе дешевий, зручний і перспективний шлях до вирішення проблем відпочинку.

А є ж іще один шлях, на цей раз запропонований самою природою. Дивно, але факт: в Петровому, котре перетинає навіпі широкі річка, немає... пляжу. Ті дві «точки відпочинку», що розташувалися по обидва боки Інгuleць, важко назвати пляжами.

гачувальники — так вони стоять на комсомольському обліку у Кривому Розі, жодної копійки не внесли на розвиток мережі відпочинку. Колгоспний же молоді не до ваших кафе і пляжів.

Що можна на це сказати? Тільки те, що подібна філософія і привела «колись до масового «паломництва» молоді в місто, причому, поспішали юнаки і дівчата не за чим іншим, як за можливістю красиво і цікаво провести дозвілля. Невже, що юним петрівчанам немає коли відпочивати. Звичайно, відпочивають, щоправда, виходячи з наявних можливостей. Наприклад, нещодавно члени комсомольського оперз'ягону натрапили на веселу кампанію, котра, розсіявшись довкола колодязя в кількох метрах від будинку культури, запивала окочену чистою джерельною водою...

Що стосується пияцтва серед молоді, то для Петрового — це вже серйозна проблема, що підтвердили й стривожені виступи на останньому засіданні комісії по профілактиці наркоманії і алкоголізму серед неповнолітніх. Кількість юних любителів «зеленого змія» невпинно зростає і, здається, вже всім стало ясно, що одними благородними закликами і рейдами дружинників цього зростання не зупиниш...

ОДНАК не будемо ідеалістами і давайте мислити реально — відкриття молодіжного кафе, яке очікується, нарешті, цього лі-

Аби відсидітись?

Збори не вдалися. Розмови не вийшло ділової, конкретної про насущні проблеми шкільної комсомолії — їх ой скільки. Ще коли на початку зборів було запропоновано авіти і вибори закінчити за годину, то потім, здавалося, що всі тільки й прагнули вкластися в ці рамки. І вклалися. Але всі йшли додому нестривожені, спокійні, сумлінно висидівши відведений час. Стопроцентна пасивність. Так, ніби й справді все гладенько у шкільному комсомолі Заваллівської десятирічки.

Зрештою, багато залежить від доповіді секретаря. Як сказав після зборів Ігор Сікорський, не було в його доповіді різкого розмежування, хорошого і поганого, про все говорилося однаково. А постав він питання трохи гостріше — може, б, розворушилися, проснулися комсомольці.

Проблема № 1 — навчання. У старших класах 10 відмінників. 43 (!) пасуть задніх. А попереду ж екзамен. Причиною пасивності саме з цього питання ще може бути й те, як розповіли після зборів, що місяць тому збиралися комсомольці поговорити про навчання. І говорили конкретно, називали прізвища, причини, вислуховували невстигаючих.

Проблема № 2 — пасивність. Пасивність не лише на зборах, пасивність громадська. Саме тут варто було поговорити про те, що заважає комсомольцям брати активну участь у суспільно корисній роботі. Адже, вступаючи в комсомол, вони зобов'язувалися це робити. Ось факти: 5-А клас зібрав 4070 кілограмів металоліду, а 10-А, 10-Б — нуль кілограмів. Те ж саме і з макулатурою. Пасивність проявилася навіть в тому, що зривалися шкільні вечори через неявку учнів.

Пасивність, байдужість проявляють і члени комітету комсомолу. М'яко було сказано, що зовсім не велася спортивно-масова робота, за яку відповідала Оля Волкова. На кого, на кого, але на комітетчиків дивиться вся школа. Від їхньої роботи, від них залежить і авторитет комсомолу серед молоді. Це також важлива проблема, про яку не говорилося.

Можливо, через таких комсомольців виникає й ще одна проблема, проблема № 4 — вступ до комсомолу. Треба довго, як сказав Ігор, неспілкувати молоді агітувати до вступу в комсомол, а вона потім місяцями не може здати потрібні фотографії. Ріст комсомольської організації зараз: на початку року було 43 члени ВЛКСМ, тепер — 85. Найбільше комсомольців з 8 і 10 класів. Дев'ять сидять тихо, хоч, за словами Ігоря, з ними весь час ведеться робота.

Ці головні питання, хоч і не дуже виразно, але прозвучали в доповіді Ігоря Сікорського. Зовсім не говорилося про важливу ознаку перебудови школи — учнівське самоврядування. Діє воно чи не діє, хто його гальмує, чи готові до нього, що робити, аби воно швидше впроваджувалося, як його організувати? Про самоврядування зараз сперечаються, багато пишуть, говорилося про нього і на лютневому (1988 р.) Пленумі ЦК КПРС. А в Заваллі — мовчать.

Якось сценарій відчувалася на зборах і в обговоренні доповіді. Точніше, обговорення, як такого й не було. Тільки декілька речень сказали 5 комсомольських активістів, мабуть, через те, аби щось сказати.

Нащо комсомол звітує перед своїми співчленами? Мабуть, в першу чергу, щоб показати хороші починання, розповісти про свою роботу, застерігти новообраний комітет від помилок. І в доповіді було видно: якщо в комітеті людина на своєму місці — робота ведеться. Не було жодних нарікань на військово-патріотичну роботу: в школі діє хороший патріотичний клуб «Червоні маки». А якщо потрапляють люди пасивні або байдужі? Тому обирати комітет варто особливо ретельно.

Д. ДУМАНСЬКИЙ, заворг райкому комсомолу: Поки що перебудови у школі не видно. Комітет комсомолу з дорученнями не зовсім справляється. Тому хочу порадити — більше активності, більше принципності, більше вимогливості до своїх товаришів. Бо цього якраз не видно. І ще — більше конкретної ділової критики. Не зачіпають за живе виступи, не тривожать.

І. СІКОРСЬКИЙ, колишній секретар комітету комсомолу: Порівнювати інші збори і тини, що вже в нас проходили: різниця велика. Сьогодні справді не вдалося викликати комсомольців на розмову. Причина? Пасивність.

Н. Т. НОВИКОВА, організатор позакласної роботи: Видно, не було сьогодні такого виступу, який би сколихнув, підштовхнув комсомольців. Виступи будувалися на загальних фразах і так слабенько! А решта сиділа, аби відсидіти. Хоча, з іншого боку, мабуть, не треба ще так суворо їх судити. Зараз ми збираємо плоди того неблагополучного застійного періоду. Ще не говорять діти те, що думають. Можливо, їм відбили їм охоту. Як раніше було? Просять з вищих інстанцій: дайте, мовляв, прочитати наперед виступи учнів, про що вони будуть говорити. Ніби діти можуть сказати якусь крамолу. Хай і не все правильно, так зате свою думку. Тепер це все дається взнаки. Привичти легше, а відучити дуже важко. Недовіра ще в них живе. Немає відвертості. Вчителям треба проявляти менше диктатури, більше довіри, прислухатися і покладатися на них.

О. ГРИНЧАК, новообраний секретар комітету комсомолу школи: Я вперше на комсомольських зборах, бо тільки недавно стала комсомолкою. А тому й порівнювати важко. Мені вдається, не варто на зборах запроваджувати такий суворий регламент. Можливо, людині треба виговоритися, а ми їй тикаємо на годинник — закінчай, мовляв. Бажання говорити тоді відпадає.

Збори закінчилися. І нехай вони стануть для комсомольців повчальним уроком. Бо на помилках варто вчитися.

Т. ТАРАСЕНКО.

селище Завалля,
Гайворонський район.

Ти виростеш — і ким ти станеш?
Можливо льотчиком, можливо — шахтарем...
Чи може, вчителем?
А вчителька поки що в тебе — мама...
Фотоетюд О. ШУЛЕШКА.

ДВА підлітки знущалися над молодістю жіночою, а ще два стояли осторонь. Була пізнічка. Дехто визирав із вікон багатоповерхового будинку, інші спостерігали на відстані. Всіх явно цікавило одне: що ж буде далі? Як в детективному, швидко змінюючи свій маршрут і поспішаючи до

вопорушення. А безкарність породжує ще більше зло.

Зупинюся на кількох із причин скоєння правопорушень та злочинів підлітками. Багато хто з них не знає законів, форм і розмірів відповідальності. В той же час в юриспруденції існує тверде правило — не можна опиратися на незнання законів.

«Закону мені не пришивайте!»

вально вириваю від них, а сам залишаюся з ними віч-на-віч. Розмова наша була короткою.

Чимало минуло звідтоді, а я й досі пам'ятаю випещене обличчя, недобрі, насмішуваті очі і в'дливий з підробною хрипотою голос: «А ви мене не вчіть! Я стояв осторонь. Порушення закону мені не шийте». Звідки така байдужість? Хто винен в тому, що молоді сьогодні часто така цинічна? Школа, батьки, міліція? Хто винен в тому, що підлітки здійснюють злочини? У чому ж справа, які причини цього явища?

Іх багато. Це й нездорові стосунки в сім'ї, погані приклади старших, помилки і прорахунки у вихованні й навчанні, недоліки в діяльності адміністративних органів, і, мабуть, недостатньо суворе реагування на прав-

Років п'ять тому я зіткнувся з таким випадком: хлопець в парку імені Леніна без причин побив молодішу жінку. На зауваження не реагував, в Ленінському райвідділі міліції, куди був доставлений, нецензурними словами обзивав працівників міліції, а слідчому на другий день заявив: «Пробачте, але я не знав, що це порушення називається зіллісним хуліганством і що за статтею 206 частини II Кримінального кодексу УРСР я можу бути засуджений до 5 років позбавлення волі». Чи може бути така людина звільнена від карної відповідальності тільки через те, що не знає законів? Звичайно, ні.

А чи достатньо й на належному рівні проводиться сьогодні правова пропаганда? Впевнений, що знання основ радян-

ських законів є серйозним попередженням, усвідомлення ж того, що рано чи пізно, але доведеться держати відповідь перед судом, у багатьох випадках може і втримати нестійкого підлітка від злочину.

Чи звертали ви увагу, що багато злочинів здійснюються особами в нетверезому стані, особливо такі, як хуліганство, зґвалтування? Розкажу такий випадок.

Володя був один у батьків. Пестили його, як могли. Водилися в нього у 14 років й кишенькові гроші на цигарки. Мав не дуже певних друзів. Одного разу, повертаючись з черговою «прогулянки», перебуваючи в нетверезому стані, побив перехожого. Бив жорстоко. Володя не міг пояснити, як це трапилося, що його на це штовхнуло. А відповідь дуже проста — алкоголь. Ніякі відмовки, що, мовляв, був п'яний, не пам'ятаю і т. п. правосуддям до уваги не беруться. Якщо був у нетверезому стані, говорить наш закон, неси навіть підвищену відповідальність.

У своїй роботі ми опираємося на підтримку державних органів і громадських організацій. Давно вже йде мова про поліпшення роботи громадських інспекцій у справах неповнолітніх при опорних пунктах. В районах існують такі інспекції, але дуже часто формально.

Громадська інспекція при опорному пункті № 2 обласного центру існує давно. Керує нею педагог-пенсіонер Д. Г. Кордун. Інспекція виявляє підлітків, які не працюють і не навчаються, разом з інспектором у справах неповнолітніх Кіровського РВВС С. М. Паригіним влаштовує їх на роботу, закріплює за ними громадських наставників. На жаль, таких інспекцій небагато.

Допомагати міліції повинні й комсомольські оперативні загони. Особливо коли це стосується попередження правопорушень та злочинності серед неповнолітніх. Та, на жаль, і ця форма роботи носить стихійний характер. Коли ще іноді проводяться спільні рейди в місцях збору підлітків, схильних до правопорушень, то майже ніхто з членів цих загонів не шефствує над ними. А якщо й шефствує, то знову ж таки часто формально.

Коли неповнолітні скоюють будь-який злочин, призначається службове розслідування. В кожній справі звертають увагу на роботу громадських вихователів, які призначає комісія у справах неповнолітніх. Ось тут і є над чим нам замислитися. Як правило, громадським вихователем призначають того, хто безпосередньо бере участь у вихованні підлітків. Тобто майстра виробничого навчання, класного керівника і т. д. На підприємстві — це повинна бути глибоко шанована людина. А чи враховуються можливості громадських вихователів, їх бажання займатися з підлітком?

Ось ще одна повчальна історія. Андрія Х. в Малій Висці знали як невихованого бешкетника (тепер хлопець відслужив в рядах Радянської Армії і добросовісно працює). Комісією у справах неповнолітніх за

ним були призначили громадського вихователя А. П. В., шановану в місті людину. Він же просив звільнити його від обов'язків громадського вихователя за браком часу та й, до речі, висловив сумнів у тому, що зможе перевиховати підлітка. Прохання не було враховане і А. П. В. був таки призначений вихователем. В справі на Андрія щомісяця появлявся запис про проведену роботу громадського вихователя з підлітком. Як виявилося потім, громадський вихователь бачився з підлітком вперше і останнє на засіданні комісії в справах неповнолітніх. Згодом пояснив: маю скільки справ на роботі, адова, що зустрітися з Андрієм часу не вистає. Та й зізнався, що не вміє й підійти до нього. Деталь будь-яку змайструвати, відшліфувати — це простіше, а ось із людиною...

Отут якраз і згодилося б шефство членів оперативних комсомольських загонів, які і за віком ближче стоять до підлітків, й інтереси частіше можуть співпадати. З таким товаришем підліток і кіно подивиться, і дискотеку відвідає, і в читальний зал загляне. А як добре не сухі повчання вислуховувати, а спертися на плече трохи старшого товариша, з яким поділилися найпо-таємнішим?

Існує й ще одна проблема: працевлаштування підлітків. Коли раніше досить було мати на правління комісії в справах неповнолітніх, то тепер це направлення виявилось формальним. Нині бери, інспектор, підлітка за руку і ходи, кланяйся відділам кадрів підприємств, щоб підлітків взяли на роботу. Візьмуть — вважають, те, повезло. А куди ж подітися тим, хто в свої 17 років хоче працювати? Чи не слід підійти керівникам підприємств до питання працевлаштування по іншому?

Скоро літо. Клопотів у нас із підлітками збільшиться. Вілтку минулого року під час рейду, який мав виявити зайнятість підлітків, я зустрівся з хлопцями на території дитячого садка № 47 обласного центру. Тут вони розважалися. Зав'язалася розмова. Мене вислухали, а потім поспішали запитання.

— А куди нам подітися у вечірній час?

— Де ви запропонуєте провести наш вільний час в мікрорайоні Бєляєва обласного центру?

— Чому кафе, які влаштовують молодіжники, не задовольняють потреби молоді?

Рейдова група того дня помітила ось що: кафе «Крижинка» по вулиці Шевченка переповнене, кафе на розі вулиці Леніна також, біля кафе «Юність» — черга. Отут і виникає запитання: «А куди ж нам подітися?»

Що ви, читачі, думаєте з цього приводу? Як і де проводити вільний час? Що можете сказати про роботу молодіжних кафе, молодіжних центрів? Чекаємо ваших пропозицій, роздумів з цього приводу. Можливо, хто на сторінках газети поділиться досвідом роботи з підлітками!

О. ШЕВЧЕНКО,
начальник відділу
кадрого розшуку
УВС обласного центру.

7 травня 1988 року

У РОКИ війни добра слава йшла про перший батальйон танкової бригади 29-го танкового корпусу 5-ї гвардійської танкової армії, його командира Б. М. Малявіна. Про нього завжди говорили з повагою. Та як було не поважати командира, який кожен бій намагався провести з найменшими втратами.

6 січня 1944 року танковий корпус підійшов до Кіровограда з південно-східного та південного боку. На околицю міста першими вийшли малявінці. Німці зосередили тут багато артилерії і велику кількість піхоти. Зайняті висоти та укріплення на підходах до міста забезпечували ворогу тактичні переваги. Комбат розумів, що лобові атаки нічого,

терів, 154 кулемети, 277 автомашин з військовим вантажем, залізничний ешелон, до 2000 гітлерівців — це далеко не повний перелік знищеної батальйоном Малявіна живої сили і техніки ворога тільки в 1944 році. Того ж року Б. М. Малявін був нагороджений орденами Червоного Прапора, Вітчизняної війни I ступеня, Кутузова III ступеня. В 1945 році — орденами Червоної Зірки, Червоного Прапора.

Після закінчення війни безстрашний комбат продовжує службу в рядах Збройних Сил. А звільнившись у запас, полковник Малявін закінчив політехнічний інститут і став інженером-кібернетиком. Тепер працює заступником начальника відділу інституту точної механіки і обчислювальної техніки АН СРСР.

Палали «тигри» й «Фердинанди»

крім втрат не принесуть. Він розвідав можливості флангових обходів, і вночі здійснив сміливий маневр: раптово вдарила по флангах оборони фашистів і прорвався. Але назустріч радянським танкам рушили німецькі «тигри», транспортери з піхотою та призмекваті «фердинанди».

— По танках — вогонь! — командував комбат.

Ворог відступив. На полі залишилось 12 гармат, 15 кулеметів, 4 міномети, один «тигр» і близько 200 вбитих гітлерівців.

Продовжуючи наступ, танки Малявіна з боєм увірвалися до Кіровограда й вийшли в район фортеці. Забезпечивши просування стрілецьких підрозділів, танкісти разом з піхотинцями вибили з неї німецький гарнізон. За вміле командування батальйоном у цьому бою капітан Б. М. Малявін був нагороджений орденом Суворова III ступеня.

В березні 1944 року батальйон брав участь у визволенні Могилі, Хашуватської станиці, Гайворона. Влітку, ініціативу, відвагу проявили танкісти-командири башт Соболев і Матвеев, командир танкового взводу Грінберг, командир танка Багров, механік-водій Винокуров, заряджаючий Мачков, радист-кулеметник Голлопосов, технік-лейтенант Вайсбург і багато інших.

88 танків, 99 гармат різного калібру, 7 мінометів, 15 бронетранспор-

В 1982 році за участь у розробці та введенні в дію обчислювального комплексу він нагороджений орденом «Знак Пошани».

...Якось група ветеранів танкової бригади одержала можливість подивитися, як служать молоді танкісти військової частини, що стала спадкоємницею бригади. На танкодромі один з колишніх танкістів захоплено сказав:

— Так, Т-34 була відмінна машина, але ця!..

— А, може, спробуєте, — запропонував командир підрозділу. Першим сім у танк колишній комбат Борис Малявін.

Дивно було дивитися на чоловіка з сивиною на скронях, у білосніжній сорочці та галстусі, що зайняв місце механіка-водія. Та ні, не забув ветеран, як управляти машиною. У нього було таке відчуття, наче він і не розлучався з танком...

Всі свої знання та уміння віддає Б. М. Малявін справі виховання молодого покоління, вчить хлопців бути мужніми і стійкими захисниками нашої Батьківщини.

Б. М. Малявін — бажаний гість у селі Хашуватому, тісні зв'язки єднають його з червоними слідопитами місцевої середньої школи.

Л. СОЛГУТОВСЬКИЙ, директор музею бойової слави 5-ї гвардійської танкової армії.

Г. Хашувате Гайворонського району.

ДОЛІ радянських людей одного червеного дня 1941-го круто змінилися. В тому числі й долі комуністів І. І. Поліщова, В. В. Федорова, Ф. С. Волощенко, К. В. Гончарова, І. В. Конярова, О. О. Бажана, комсомольців Василя Дикого, Івана Волощенко, Олега Бур'янова, Петра Ляхманна...

З часу того всенародного лихоліття багатьох з них немає серед живих, інших не стало зовсім недавно. Але діяння їхні залишилися в нашій пам'яті, в розповідях, спогадах, документах, книгах. Перегорнемо сторінки життя цих мужніх людей — підпільників міста Кіровограда.

Із автобіографії Івана Івановича Поліщова:

«Народився я в 1908 році в Кіровограді, в сім'ї робітника. В 14 років розпочав трудове життя. З 1923 року — комсомолец. Від цього часу працював слюсарем в майстернях, а з 1928 року — на заводі «Червона зірка» (слюсарем, майстром, начальником дільниці механічного цеху). В 1936 році закінчив робфак. У грудні 1938 прийнятий кандидатом в члени ВКП(б)».

...17 липня пізнього вечора запросили його до секретаря міського комітету партії Ф. Г. Мартинова. Тут були секретарі і члени бюро обкому партії М. М. Скірда, П. К. Василюк, І. О. Колупаєв і чоловік десятичленів міського партії.

Із спогадів І. І. Поліщова:

«Мене запитали, як я ставлюся до пропозиції залучитися в місті для підпільної роботи. Відповідь моя була короткою — залучаюся! Тут же були розглянуті пропозиції і міркування про форми дій підпільників, місія їхнього базування, а головне — формування підпільних груп».

...5 серпня до Кіровограда вдерлися фашистські окупанти. Для керівників підпілля склалася напружена обстановка. Дехто з них змушений був відійти з частинами Червоної Армії. Але система зв'язку почала діяти вже в перший день.

8 серпня народні месники висадили в повітря три автомобілі окупантів, а 10 серпня Петро Ляхман зі своєю групою у Федорівці знищили залізничні нашіми військами літаки й боеприпаси.

Із записок Івана Івановича Волощенко:

«Я уродженець с. Осипняжка, комсомолец з 1931 року. В 1925 році з рідними переїхав до Кіровограда. У 1930 році закінчив школу кіномеханіків і працював в кінотеатрі «Синьшесь». Одночасно закінчив автомоторну школу. У 1932 році за комсомольським набором поїхав на Донбас. Працював там секретарем райкому комсомолу. В 1936 році вступив до Харківсько-

го держуніверситету на історичний факультет. З третього курсу університету направлений на роботу в обласне управління НКВС. В 1940 році ЦК ВЛКСМ направив мене у Бесарабію. Працював там директором середньої школи. 1 серпня

ЯСКРАВОЮ СТОРІНКОЮ

ввійшла в літопис народної війни історія підпільно-диверсійної організації імені Ворошилова в Кіровограді. Це було справжнє партизанське з'єднання, що діяло в умовах окупованого міста.

1941 року евакуювався, приїхав до Кіровограда.

Зі мною було 10 чоловік комсомольців. В кінці серпня разом із Іваном Смалком, Петром Скалзубом, Леонідом Хищенком створили підпільну комсомольську організацію, яка налічувала 16 членів. В листопаду ніч у вікно нашого будинку на Новомиколаївні хтось тихо постукав. Це був брат мого батька Федосій Самілович. Я признався вже в першій бесіді з ним, що існує підпільна організація, запропонував йому очолити і розширити її. На початку 1942 року в нас уже налічувалося 35 підпільників. Організацію назвали іменем Кірова. Начальником штабу призначили мене. Установили зв'язки з підпільними групами і загонами, які очолювали В. В. Федоров, І. І. Поліщов, І. В. Коняров, Віктор Рибалкін, Юрій Голуб. Я влаштувався виконробом до ремонтно-будівельного управління гебітскомісаріату. А потім влаштував сюди на роботу Антоніну Жабо, Татяну Седякову та інших. Вони працювали друкарками, потім розмножували листівки. Радіоприймач був на квартирі Л. Хищенка, звідки й надходили повідом-

лення Радянського інформабюро. В другій половині 1942 року організація налічувала 112 чоловік...».

Так народжувалося і діяло Кіровоградське міське підпілля в перші місяці окупації. З одного боку, заздалегідь сплановане, з ви-

значеними раніше людьми, зв'язками, а з іншого — загони й групи створювалися вже в ході боротьби з ворогом. Складнощі були і в тих, і в інших, втрати теж. Відокремленість ускладнювала спільні дії патріотів, послаблювала їхню ударну силу. Підпільний обком партії докладав зусиль для об'єднання загонів і груп.

Михайло Михайлович Скірда в своїх спогадах писав: «Взимку 1942 року в жорстоких умовах фашистських репресій ми відновлювали підпілля, створювали нові організації і загони. Було встановлено зв'язки з Кіровоградським підпіллям, з тт. Федоровим, Пономаренком, Волощенко, Поліщовим, Коняровим, з молодіжною організацією, яку очолювала комсомолка — вчителька Олена Бур'янова. Необхідно було об'єднати всі групи в одну міську організацію».

Це вдалося зробити на початку 1943 року. Колишній офіцер Червоної Армії, комуніст Олександр Олександрович Бажан розповідає: «Організаційна нарада збиралася на квартирі К. В. Гончарова. В нараді взяли участь Поліщов, Коняров, Федоров, Волощенко, за дорученням підпільного обко-

му партії нараду провів Гончаров. Підпільні загони були об'єднані в одну організацію імені Ворошилова».

Аналіз звітів і записів командирів загонів міського підпілля свідчить, що народні месники провели багато сміливих бойових опе-

рацій. Кожен день підпілля був відзначений активними діями. Вони знищували окупантів, палили склади з продуктами й паливом, вилучали зброю, визволяли радянських військовополонених і відправляли їх до партизанів. Особливою мужністю відзначалися молодіжні групи Волощенко, Хищенка, Смалка, Бур'янова.

С. І. Довженко згадує, що тільки завдяки Леонідові Хищенку вони змогли мати свій радіоприймач, який відважний патріот з великими труднощами приніс до лісу. Допоміг у цьому зв'язковий загон Микола Радук.

Справжнє полювання вчинили гестапівці за Оленою Бур'яною, на квартирі в якій не раз відбувалися збори молодих підпільників. Вороги вистежили Олену, катували й стратили її 22 листопада 1943 року поблизу Соколівських хуторів. Загинули Антоніна Жабо, Тетяна Седякова, Юрій Голуб, Василь Дикий. Понад 80 підпільників міста віддали життя за свободу і незалежність Батьківщини.

Подвиги підпільників міста відзначені орденами і медалями. Їхні імена не забуті.

В. КАЛИНИЧЕНКО.

В єдиному строю: Герой Радянського Союзу В. О. ВЕРХОЛАНЦЕВ; воїн-інтернаціоналіст, Герой Радянського Союзу Валерій ГР

В єдиному строю: Герой Радянського Союзу В. О. ВЕРХОЛАНЦЕВ; воїн-інтернаціоналіст, Герой Радянського Союзу Валерій ГР

Пошук

Шановна редакція! Звертаюся до школи № 2. У нашій розповіді про сьомого Союзу Л. О. воювали в 809-у а. Просимо відгукити війни, які воювали. Наша адреса: 11 г. КОЛА, СОВЕТС ПА «ПОИСК».

але сліз немає: кала вона їх нах доньки, ма лодиміра. І не пережила 6 Ки лівна що тяжко коли б не листи ка з армії. Ось них: «Жити, ба

«Я скоро буду

СКЛОМ серванта — кілька десятків сімейних фотографій. Серед них — знімки хлопця у військовій формі. Поруч із сервантом — стіл, за-валений чималенькою купою листів.

— Це — від нього, від Вови. Пише мало не через два дні на третій. — Ст. — яка жінка дбай-лив зберігає листи. Вони — найдорожчий за-раз її скарб. Я теж за-цікавився листами. Ось до рук мені потрапив друкований, один із ба-гатьох: «Шановна Ки-ліно Іванівно! Ми раді сповістити Вас, що Ваш онук Володимир зразко-во виконує свій військо-вий обов'язок і є пере-довим воїном нашого підрозділу».

Володимир Харченко ще з дитинства мріяв служити в моторизова-них військах. По закін-ченні Протопопівської середньої школи навча-вся в Олександрійському СПТУ № 33 на гірничо-го машиніста, згодом — працював на шахті іме-ні Ленінського комсомо-лу. До лав Радянської Армії був призваний во-сени 1986 року. Зараз Володя — танкіст-водій, служить в Білорусії. Земляки знають його як спокійного, врівноваже-ного хлопця, що має то-вариську вдачу...

— Килино Іванівно, а Володя приїздив у від-пустку? — запитую я, продовжуючи перегля-дати листи.

— Приїздив, і не раз! Не рахуючи ще тієї від-пустки, коли матір при-їздив хоронити... — лише жінки робиться сумним,

ловніше — що жінві й здоровіше — піщолі

— Він мамі хороші листи, тепер рідні в і стара, та брат Взагалі, про в тся. Запитує,

Пошук веде «Пошук»

Шановна редакціє!
Звертаюся до тебе піонери з Кольської середньої школи № 2. У нашій школі існує кімната бойової слави, яка розповідає про дует повітряних асів Героїв Радянського Союзу Л. О. Гальченка та В. П. Миронова. Вони воювали в 609-й авіаційному винищувальному полку. Просимо відгукуватися ветеранів Великої Вітчизняної війни, які воювали разом з героями.
Наша адреса: 184360, МУРМАНСКАЯ ОБЛАСТЬ, г. КОЛА, СОВЕТСКИЙ ПР., 41, ШКОЛА № 2, ГРУППА «ПОИСК».

але сліз немає — виплакала вона їх на похоронах доньки, матері Володимира. І невідомо, як пережила б Килина Іванівна цю тяжку втрату, коли б не листи від онука з армії. Ось уривок з них: «Жити, бабусю, тре-

не повернулися з армії. І ще — пише, що курити кинув, більше не буде... Отримав Вова підвищення, — і Килина Іванівна з материнською гордістю простягла мені лист-подяку: «Нещодавно, виконуючи відпові-

«Я скоро буду вдома...»

СКЛОМ серванта — кілька десятків сімейних фотографій. Серед них — знімки хлопця у військовій формі. Поруч із сервантом — стіл, заставлений чималенькою купкою листів.

— Це — від нього, від Воли. Пише мало не через два дні на третій. — Стільки жінка дбайливо перебирає листи. Вони — найдорожчий скарб її серця. Я теж зацікавився листами. Ось до рук мені потрапив друкований, один із багатьох: «Шановна Кирино Іванівно! Ми раді сповістити Вас, що Ваш онук Володимир зразково виконує свій військовий обов'язок і є передовим воїном нашого підрозділу».

Володимир Харченко ще з дитинства мріяв служити в моторизованих військах. По закінченні Протополівської середньої школи навчався в Олександрійському СПТУ № 33 на гірничо-машиніста, згодом — працював на шахті імені Ленінського комсомолу. Додав Радянської Армії був призваний восени 1986 року. Зараз Воля — танкіст-водій, служить в Білорусії. Земляки знають його як спокійного, аристократичного хлопця, що має то-вариську вдачу...

— Кирино Іванівно, а Воля приїждив у відпустку? — запитує я, продовжуючи переглядати листи.

— Приїждив, і не раз! Не рахуючи ще тієї відпустки, коли матір приїждив хоронити... — лице жінки робиться сумним,

ба, ви потрібні ще світові й мені. Бережіть себе, я вас дуже прошу. Час швидко пролетить. Я скоро повернуся... Бережіть себе. Найго-

ловніше — щоб ви були живі й здорові, а все інше — пішло».

— Ви мамі свої такі хороші листи писали... А тепер рідні в нього — я, стара, та брат старший. Взагалі, про все турбується. Запитує, чи хлопці

ково присвоєно чергове військове звання сержанта».

В. КВІТКА.
На знімку: сержант В. ХАРЧЕНКО.
с. Протополівка Олександрійського району.

інформ...
ні 1942
чувава

я і дія...
міське
місяні
оку, за-
е, з ви-

ГОРІНКОЮ

ньо-диверсійної організації імені партизанське з'єднання, що діяло

людьми, рації. Кожен день підпілля був відзначений активними діями. Вони знищували окупанти, палили склади з продуктами й паливом, вилучали зброю, визволяли радянських військовополонених і відправляли їх до партизанів. Особливо мужньо діяли молодіжні групи: Волощенко, Хищенко, Смаляк, Бур'янова.

С. І. Довженко згадує, що тільки завдяки Леонідові Хищенку вони змогли мати свій радіоприймач, який відважний патріот з великим трудом приніс до лісу. Допоміг у цьому зв'язковий загон Микола Радул.

Справжнє полювання вчинили гестапівці за Оленою Бур'яноюю, на квартирі в якій не раз відбувалися збори молодих підпільників. Вороги вистежили Олену, катували й стратили її 22 листопада 1943 року поблизу Соколівських хуторів. Загинули Антоніна Жабо, Тетяна Седярова, Юрій Голуб, Василь Дикий. Понад 80 підпільників міста віддали життя за свободу й незалежність Батьківщини.

Подвиги підпільників міста відзначені орденами і медалями. Їхні імена не забуть.

В. КАЛИНИЧЕНКО.

Союзу В. О. ВЕРЖАНЦЕВ; воїн-інтернаціоналіст, Герой Радянського Союзу Валерій ГРИНЧАК; спадкоємці

ДУМАЛИ, ТО ПАСАЖИРКА

У газеті «Молодий комунар» за 19 березня 1988 року я прочитала статтю «Гефсіманський сад». З неї дізналася про сектантів. І ось мені хочеться вам розпо-

вісти.

20 березня 1988 року я їхала з санаторію Моршин Львівської області. На вокзалі у Львові перебувала 6 годин, поки ждала свого поїзда. Там дуже людно. Сидять пасажирки на стільцях, чемаданах. Я сиділа поруч з однією жінкою, яка мала їхати цим же поїздом.

Десь о 16-й годині біля нас з'явилася старенька з невеличкою сумкою. Спочатку ми подумали, що це теж пасажирка. Запросили її сісти, вона відмовилася і почала «кагітацию». Незабаром з'явилася ще дві такі ж самі жінки і про все, що говорили перша, казали, що це правда. Появилася ще й четверта. Всі вони похилого віку. Напам'ять розповідали цілі «поєми» з біблії. Мова в них чиста, насичена милозвучними епітетами, метафорами. Якщо стомлюється одна й замовкає, продовжує інша. Ми з сусідкою уважно їх слухали. Мабуть, вони подумали, що ми вже в їхніх руках. Одна з них зникла, але скоро з'явилася і з нею ще три чоловіки (десь приблизно 35—40 років), які теж доповнювали їхні монолози. Врешті-решт дійшло до того, що одна з них каже: «Тепер світом править сатана, але недалеко той час, що життя покращає, астануть всі мертві з того світу, бо це так велить Бог Єгова». Всі схвально хитають головами. Я торкнула свою сусідку: чи чуєте, мовля, що вони плетуть. Сусідка усміхнулася і мовчить. Я тоді наважилася і розповіла людям про один випадок, який стався в м. Умані Черкаської області років десять тому. В Умані жила сім'я: чоловік, жінка і їхній 8-річний син.

Недалеко від них жила їхня мати (теща). Мати з дочкою вступили в секту. Перед ними постало завдання: принести в жертву когось із рідних. Вибір випав на зятя (так теща розпорядилася)... Матір і дочку су-

ли за це, щоб вони зтягнували в свої ряди більше людей!.. Ми дивувалися, чому з ними ніхто не веде боротьби. Людей старшого покоління їм не взяти своїми проповідями, а ось молоді сучасні дуже легко заганяють...

І ось, коли я розповідала про цей випадок, «кагітатори» одна за одною стали від нас відходити. Чоловіки теж зникли. Пізніше, коли ми з сусідкою виходили на посадку, то бачили їх в інших рядах. А один чоловік, що стояв біля нас, сказав: «Думаєте, їм мало заплати-

Про це я вам написала, бо, прочитавши статтю «Гефсіманський сад», переконалася, що наша молодь мало читає художніх творів та інших книг, а тягнеться до всього віджилого, несправедливого...

М. СОЛОМОНЮК.
Голованівський район.

БІЛЬШЕ Б ПРО ШКОЛУ...

Наприкінці минулого року до нашої школи приїжджали кореспонденти газети «Молодий комунар». Учні взяли активну участь в обговоренні проблем газети, зробили немало критичних зауважень, внесли пропозиції стосовно змісту молодіжної. Особисто мені та зустріч сподобалася, але водночас і примусила задуматися про роль кожного читача у підвищенні якості газети. Минуло кілька місяців. «Молодий комунар» став виходити у вигляді тижневика, і за цей час справді багато в ньому змінилося на краще. Хочу висловити з цього приводу деякі свої думки й побажання.

Які ж зміни в газеті пайномітніші? Тижневик став більше уваги приділяти проблемам молоді, ширше висвітлювати питання, які сьогодні особливо цікавлять мене й моїх товаришів. Йдеться про різні сторони життя суспільства, як позитивні, так і негативні. Більше стало появлятися статей про пияцтво, наркоманію («Путівка в пекло», «Ніч у витверезнику»). Слід відзначити, що стали глибше висвітлюватися проблеми виховання молодого покоління, конфліктні ситуації в школі («Бомбага» для уважного вивчення), «Педагогічна справа №...», «Невдахи від першого класу»). Газета велику увагу приділяє патрістичному вихованню молоді («Афганістан болить в моїй душі»). Серед матеріалів стали зустрічатися цікаві статті про боротьбу медицини з небезпечними хворобами («Синдром для «веселих» компаній», «Біль материнський»). Більше уваги приділяється спорту, культурі, естрадній музиці. Дуже добре, що в наш час перебудови, гласності і демократизації газета не відходить від цих питань.

Хочу висловити деякі особисті пропозиції щодо змісту тижневика. Читачами «Молодого комунара» в більшості є старшокласники, тому на сторінках газети хотілося б бачити більше матеріалів про проблеми шкільного виховання, втілення шкільної реформи, тобто — максимум інформації про шкільне життя взагалі. Цікаво було б більше почути про «неформалів», про їхні проблеми, інтереси. Останнім часом почали з'являтися статті про дискусійні клуби. Хотілося б, щоб газета більше розповідала про молодіжні дискусійні об'єднання, про організації та форми їхньої роботи.

В. КРАМАРЧУК,
десятикласник Олександрійської СШ № 1.

РЕЗОНАНС

«ЧИ ЛІТАЮТЬ КОРОВИ?»

Таке далеко не риторичне запитання поставили перед читачами «МК» 20 лютого ц. р. члени рейдової бригади, які побували на Кіровоградському птахокомбінаті. І відповіли на нього ствердно: так, трапляється, що літають. І не тільки корови (себто оброблені туші), а й кури, субпродукти, м'яса вирізня. Це коли горезвісні любителі легкої наживи — несуні — почуються на державному підприємстві приватно, як дома, а, відтак, частенько плутають державну нишню зі своєю власною.

У ході згаданого рейду було виявлено кілька крадіжок. Які ж покарання понесли хапуги? Ось що відповіли в листі до редакції директор птахокомбінату М. А. ЛАВРЕНЧУК, секретар партбюро П. Ф. БАРАНЕНКО та

голова профкому В. В. ДЕРЕВ'ЯНКО:
«Рейдовий матеріал обговорено в колективах всіх виробничих підрозділів комбінату. Критику визнано справедливою. Питання посилення боротьби за повне збереження м'ясопродуктів виносилось на розгляд партбюро. Його члени прийняли рішення взяти під контроль створення додаткових пропускних постів, що діятимуть безпосередньо в цехах і роздягальнях. Затверджено заходи адміністрації по реконструкції контролю — пропускного пункту та паркану по вулиці Жданова. Робітники, які

були затримані рейдовою бригадою при спробі крадіжок м'яса, покарані».

Нам залишається лише більш повно поінформувати читачів щодо згаданих покарань. «Героїв» публікації «МК» оштрафовано: О. Лукина — на 40 карбованців, А. Перминова — на 50, М. Ухняка — на 100, В. Письменного — на 100, Н. Бабіну — на 50, Ю. Філіпована — на 200, В. Герасименка — на 100, О. Солодюка — на 30. Хапуг також позбавлено премій за лютий і тринадцятого зарплати, чергові відпустки їм перенесено на осінньо-зимовий період.

Рано пішов із життя відомий український радянський письменник Віктор Близнець, але залишив по собі неперебутні книги, теплі спомини сучасників. Серед квітня в селі Першотравенці Компанийського району на будівлі середньої школи було відкрито меморіальну дошку письменнику-землякові. В ті дні на Кіровоградщині приїжджали рідні письменника, киянські літератори М. Сом, І. Власенко, Д. Чередишченко. Звучало слово Близнецеве, сьогодні ми пропонуємо читачам вірш В. Базилевського, присвячений відомому поету.

Володимир БАЗИЛЕВСЬКИЙ

У ШУМІ ПРИБОЮ

Віті Близнецю у далеку дорогу

Мій друг улюблений став землею.

Епос про Гільгамеша

1.

Благав я в непам'яті — дай мені згоду:
даруй забуття, що миліше від раю!
Та знову спіткнувся, немов об колоду —
тебе вже немає.

Ще голос — твій голос! — в кімнаті
лунає — тебе вже немає.

Ще дотик твоєї щокви відчую —
тебе вже немає.

Листи твої визволю, перечитаю —
обвалом — немає.

Стою на порозі, міраж обнімаю —
немає...

Не прийдеш.

Не сядеш.

Не візьмеш за руку.

Плечем не підважши залізну завісу.

Страшна простотою довільна розлука,

а глина могильна важка, як залізо.

2.

Залізна глина — тобі на крила,
А крила — в небо й крізь кляту товщу.
Тисячоліття розверзлись криком!
Я плач шумера своїм продовжу.
Мій брате-орле,

ти став землею.

Дух підламався, заклад без тям.

Земля — між нами.

І ти — під нею.

Зімкнула пащу байдужа яма.

Прозріння пізнє.

Вечеря рання.

Я дорікати тобі не смію.

Не озвешся на запитання.

Не заперечись.

Не розумію!

3.

Збирати каміння на березі моря
й рішуче (о рима настирна, банальна,
а втім, не банальна, а швидше фатальна) —
забути про камінь нежданого горя,
забути вечерю оту поминальну
і долю, що з медом змішала отруту,
дворушництво серця, гризоти сумління —
ні, краще усе це забути, забути
й на березі моря збирати каміння.
В зникаючі дні непрозріння року
не схити б тільки напруженим кроком,
не видати б жестом пригнобу прокляту,
збирати каміння, каміння збирати
і не пам'ятати про мить непростиму,
про власне безсилля, про правду незримую,
Збирати каміння.

Оклягать.

Очуняють.

Якщо ж і зірвється безтямно,
нестримно, —
то в шумі прибою ніхто не почує.

Піцунда — Кіровоград.
1981 р.

ГАРЯЧИЙ ПОДИХ СТУДЕНОГО ЛІТА

Виріши на солодкій воді бойовиків «про війну» або ж «про бандитів», ми не завжди спроможні побачити ті зв'язки, що тягнуться від подій давно минулих днів через художній образ до нашого сьогодення. Історія сприймається багатьма в вигляді кольорової книжки. Історія СРСР — суцільний червоний тон, і лише де-не-де — невеличке «потемніння». Але події останніх років показують, що «білі плями», котрі утворилися внаслідок погані людської пам'яті, часто мають безпосередній вплив на подальший хід буття і закривають собою ту барвисту обортку, яку нам посилено демонстрували довіг роки.

Фільм «Холодне літо п'ятдесят третього...» присвячено сталінським таборам. Тема для нашого кінематографа нова. Згоден битися об заклад: серед

молоді знайдеться багато таких, хто навіть не знав про їхнє існування. У кращому випадку — чули пісню В. Висоцького «Банька по-білому». Допитливий читач може згадати книгу Б. Дякова «Повість про пережитих». «Колімацькі оповідання» і «Четверта Вологда» В. Шаламова з'являються цього року в журналі «Юність». Тему історичної правди продовжив у кіно режисер О. Прошкін.

Фільм простий і на «елітарність» не претендує. Село, де відбуваються строк «позбавлені прав» двоє «політичних» — колишній капітан полкової розвідки Басаргін та старий інтелігент Копалич. Чорне діло чорної людини (Берії) — амністія карних злочинців... Село беззахисне перед їхньою навалою, і лише двоє «політичних» вступають з бандою в справжню війну. Більш активний Басаргін

(актор Валерій Прийомихов, відомий за фільмом «Пацифісти»), в минулому — фронттовик, розвідник. Фронттовою, яка допомогла не лише витримати знущання після німецького полону, а й залишитися після всього людиною. Басаргін — не «лушпиння» (саме так перекладається з російської його прізвище Лузга), він — справжній патріот. Акторська гра Прийомихова прекрасна в своїй буденності. Актор робить свого героя не відірваним від життя «суперменом», а звичайною людиною, котра багато побачила, багато пізнала, замкнулась у своєму горі, співзвучному з горем країни, але в тяжку хвилину стала на позиції Добра, ризикуючи життям.

Тихий інтелігент Копалич (актор Анатолій Папанов) мириться з усім, що приносить його (так, він сам пропонує жінці й синові відректися від нього, «ворога народу»), але до останньої хвилини не втрачає надії на справедливість.

Життя Копалича обривається трагічно — він гине від кулі бандита. Але смерть його — нелогічна і безглузда — стала символом душевної перемоги, перемоги над собою.

Фільм цінний і тим, що в ньому показане коріння наслідків сталінського терору, від яких і нині страждає наше суспільство: роздвоєння людської особистості, соціальна апатія, девальвація поняття честі, гідності. І чим скоріше зрозуміємо ми історичну обумовленість цього зла на певному етапі, тим легше буде боротися з ним тепер.

Фільм не повинен бути «закодованим» (так трапилося із чудовою стрічкою «Покаяння» Тенгіза Абуладзе) — тоді, він просто «не дійшов» би до рядового глядача. Режисер О. Прошкін уникнув цього, не скопіїв і до бойовика, зробив твір, зрозумілий і доступний широкому масам.

О. КАЕНКО,
студент Кіровоградського педінституту.

«А Л Ь Ф А»,

Приємним сюрпризом для шанувальників рок-музики стали виступи групи «Альфа» під керівництвом композитора Сергія Саричева. Тривалий час доля цієї групи хвилювала музичну громадськість. То групі забороняли виступати, то вона знову з'являлася. І лише в травні минулого року Сергія Саричева офіційно затвердили керівником групи «Альфа». Колектив одержав професійний статус, його визнали не тільки шанувальники, а й музичні критики.

Як же розвивалася група «Альфа»? Усе почалося з середини 70-х років. Зразу ж після закінчення школи Сергій, який уже непогано грав на гітарі, вирішив спробувати сили в якомусь із ансамблів. 1975 року в вокально-інструментальному ансамблі «Шестеро молодих» з'явився тоді ще нікому не відомий гітарист і органіст Саричев. Попрацювавши в колективі два роки, перейшов до «Молодих голосів». Та незабаром цей ансамбль розпався. Його музиканти Матвій Анічкін, Валерій Гаїна та Сергій Саричев знову зібралися вже в 1981 році й вирішили працювати в новому напрямку. Так на естрадному обрії з'явилася рок-група «Круїз», стиль і віртуозність якої сподобалася глядачам.

Саричев сам писав вірші, складав музику, грав на багатьох інструментах. З кожним днем зростала його майстерність. У 1983 році Сергій вирішив створити власну групу. Разом з Андрієм Баріновим він покидає «Круїз». Якійсь час Сергій працював на ансамблі «Самовіти». Одночасно продовжував роботу по створенню власного колективу. Наприкінці 1983 року молодь Москви почула про народження нової групи «Альфа».

Першою продумана пісня Саричева й нового колективу «Дзеркало й ріка». Незабаром з'явилася пісня, яку й зараз можна почути в дискотеках — «Я московський бешкетник-гульвіса». У молодіжному середовищі багато говорилося про нову групу. Її перший магнітофонний

ЯКУ ЗАБОРОНЯЛИ

альбом «Розклеювальник афіш» за лічені дні посів перше місце серед аматорських колективів. У першому складі, окрім Саричева й Баранова, грали Володимир Холстинін, Віталій Дубінін і Сергій Єфімов. Разом вони ви-

ступали до заборони в 1985 році. Якійсь час хлопці виступали підпільно, аж поки група розпалася. Сергій Єфімов перейшов до «Круїзу», Дубінін і Холстинін згодом з'явилися в добре відомій зараз групі «Арія».

Та Сергій Саричев не зупинився на півдорозі. Продовжував складати пісні, вдосконалювати свою майстерність. Працював у московській філармонії, потім знову створює власну групу. Оскільки «Альфа» була заборонена, колектив став працювати просто як група Сергія Саричева. Саричев зі своєю групою бере участь у програмі Ованеса Мелік-Пашаєва «У єдиному ритмі». Група виступала на фестивалі популярної музики «Рок-панорама-86». За виконання пісень «Цунамі» та «Мене зробили з такої речовини» група Сергія Саричева одержала головний приз. У січні 1987 року група переходить до «Росконцерту», а в травні відновлено попередню назву «Альфа».

Зараз у колективі працюють Сергій Саричев (гітара, клавішні, вокал), Марина Журавльова (вокал), Микола Самопалов (лідер-гітара), Сергій Власов (гітара), Едуард Предічер (бас-гітара), Андрій Баранов (ударні). Усі пісні, які виконує група, складає її керівник.

Найближчі плани групи — підготовка сольної програми. До першої частини ввійдуть пісні Сергія Саричева в його виконанні. До другої — нова постановка з участю рок-балету. Використання світлової й звукової апаратури дозволить колективу показувати великомасштабні вистави в палацах спорту й на стадіонах. Готується до випуску диск-гігант на фірмі «Мелодія». Очікується також запис сольного диску в ФРН. Телебачення готує музичний фільм «Ви не забули цього співця». Фільм присвячений творчості Сергія Саричева.

Д. ТКАЧЕНКО.

У дні святкування Першотравня на Набережній обласного центру відбулися масові гуляння. Перед Кіровоградцями і гостями міста виступили колективи художньої самодіяльності, дитячі ансамблі.
Фото В. ГРІБА.

Двоє одружились,

І невдовзі після весілля обов'язково заходить мова про дітей. Всім хочеться, щоб дитина з'явилася на світ здоровою. Потурбуватися про це слід задовго до появи у родині первістка. Багато залежить від самопочуття жінки. Про ці моменти подружнього життя сьогодні говорять наш кореспондент і завідувач Кіровоградською жіночою консультацією № 1, позаштатний головний акушер-гінеколог міськздорвід-ділу З. І. НЕЧЕТОВА.

TET-A-TET

— Зос Іванівно, мабуть, для того, щоб завасти дитину, є оптимальні періоди й несприятливі. Як їх визначити?

— Слід утримуватися від вагітності протягом року після абортів, передчасних пологів, викиднів і весь цей час знаходитися під наглядом лікаря-гінеколога. Якщо жінка зайнята на шкідливій роботі (пов'язаній із присутністю лаків, фарб, кислот, лугів, свинцю, гальваніків), то це місце слід поміняти. Коли ж вагітність уже настала, ми даємо жінці довідку на звільнення від подібної роботи.

— Чи є нові методи визначення наявності вагітності? Недавно у фільмі «Двоє на острові сліз» бачила, як лікар водив над животом жінки схожим на фенер-доскоп приладом, і на екрані монітора виникало зображення зародка. Чи є у нас такі пристрої?

— Це мультівізор, він є в обласній лікарні. Щоб чимраніш встановити, є вагітність чи нема, жінці треба приходити до гінеколога при затримці менструації на 2—3 тижні. До речі, чим раніше жінка звернеться в консультацію, тим ефективніше можна буде визначити, слід їй виношувати цю вагітність чи ні, адже бувають різні патологічні відхилення...

— І тоді вагітність доводиться переривати. Або — процедура дуже болюча і морально, і фізично. Як можуть лікарі полегшити страждання жінки?

— При дуже невеликих строках вагітності застосовується метод вакуум-аспірації, або міні-аборт. Процедура проводиться в жіночій консультації без наркозу, оскільки практично безболісна. Цей спосіб хороший і для діагностики гінекологічних захворювань.

— Повернемося до тих жінок, для котрих вагітність бажана. Деякі з них — ті, що мають резус-негативну кров, а у чоловіка позитивна, побоюються так званого резус-конфлікту, який загрожує плоду. Можна його уникнути?

— Так. Резус-негативній жінці після першої вагітності, як би вона не закінчилася (пологами, аборт, викиднем) вводиться антирезусний гамма-глобулін. Виготовляється він із донорської крові. Саме з цією метою і для того, щоб у родильному будинку був запас крові для породіль, ми й просимо чоловіків чи родичів вагітних надавати кров.

— Як повинна організувати свій побут

жінка під час вагітності? Чим їй має допомогти чоловік?

— Після 28 тижнів вагітності слід припинити статеве життя. Та й у ранні строки лікар може рекомендувати утримання від статевих контактів. Вагітним не можна загорати на сонці. Шкідливі для них вібрації. Не можна піднімати важке — ці та інші трудові домашні заняття повинен узяти на себе чоловік. Він же має старатися не дратувати дружину, створювати вдома спокійну обстановку. Щовечора перед сном корисно погуляти з дружиною годину-другу на повітрі.

— Процес появи дитини на світ супроводжується фізичними стражданнями жінки, часто досить тривалими й виснажливими. Чим здатна зарадити медицина?

— Кожна вагітна повинна відвідати всі заняття за повною програмою школи матерів у жіночій консультації і в родильному будинку виконувати всі рекомендації персоналу. Наприклад, у передродовий період не треба ходити й сидіти (це небезпечно для плоду), краще лежати. Під час пологів застосовувати фізіотерапевтичний метод знеболювання, яким учать володіти в консультаціях.

— А чи не простіше дати наркоз — загальний чи місцевий, як при апендициті, приміром? Усе довкола бачиш, говориш, а болю не відчуваєш...

— Загальний наркоз неможливий, бо жінка повинна слухати команди медиків і їх активно виконувати — це допомагає родам. А місцевий наркоз при пологах неефективний — усе одно болітиме. Перед родами дають для послаблення болю закис азоту, трилен, вводять спазмолітики, заспокійливі препарати.

На жаль, іноді немовлята народжуються мертвими, передчасно. Жінки повинні запам'ятати, що однією з основних причин цього лиха є часті аборти. Після кожного з них шанс доносити вагітність знижується в кілька разів. Він прямо пропорційний кількості абортів.

— Для уникнення небажаної вагітності існують протизачаткові засоби. Які з них найефективніші?

— Будь-який лікар у консультації дасть пораду щодо контрацептивів. Застосовуються презервативи, біологічний кален-

дар (але підрахунок днів треба проводити разом із лікарем), спіралі. Появився фінський Т-подібний контрацептив.

— Іноді чуєш скарги на те, що вони не приживаються...

— Буває. Адже це чужорідне тіло в організмі. Тому всі жінки, що користуються цими засобами, знаходяться під наглядом лікаря. Так само, як і ті, що користуються гормональними препаратами (таблетками). Вживання їх без призначення лікаря недопустиме, бо побічні ефекти можуть призвести до втрати жіночою репродуктивною функцією, тобто можливості мати дітей.

— Для кожного велика біда — безплідність. Які її причини у жінок? Коли слід звертатися до лікаря, якщо не настає вагітність?

— Немає дітей протягом двох років — треба обов'язково обстежитися. Це при умові регулярного статевого життя з одним партнером, бо при їх частій зміні (у повій, приміром) завагітніти важко. Причому піти до спеціаліста слід і жінці, і чоловікові, бо випадки безплідності розподіляються так: 50 процентів — «винна» жінка, 20 — в обох із подружжя є якісь відхилення у здоров'ї, 25—30 процентів — чоловіча.

— Жінка йде до гінеколога, а куди звертатися чоловікам?

— У територіальну поліклініку до уролога, а як треба — до сексопатолога в обласній лікарні.

— Зос Іванівно, чи не позначається негативно на здоров'ї жінки утримання від статевих контактів?

— Не спостерігала. Найчастіше хворіють ті, хто робить аборт, веде безладне життя зі зміною партнерів. Це наші постійні пацієнтки. Звідси запальні процеси в геніталіях, звідси і безплідність, і венеричні хвороби. Взагалі статеву культуру молоді низька. Іноді на лекціях незручно навіть слухати запитання петеушниць. Питання інтимного життя треба роз'яснювати молоді в індивідуальних бесідах, преса теж не повинна «соромитися» постійно про це писати.

Клубочок-їжачок

(ЧИ ВАРТО МАТИ КРИЛА!)

Останнім часом (можливо, він того потребує?) став замислюватися над таким питанням: що треба людині, аби не «видаювати із себе по краплі раба»? Чому, коли і як виникає покірливість «злій долі» — конформізм, «гнуцькість» душі (замість почуття власної гідності), а потім — і гнуцькість поста-ті?.. Що сприяє закабаленню волелюбного серця? Які тенета спляють чудовий рух крилатої душі? Згоден, дуже непрості питання...

Недавно був свідком однієї дуже прикрої, на мій погляд, ситуації. Чимось роздратована, можливо, новими правилами продажу цукру, молода

тендітна мама, обурено викрикуючи не зовсім прийнятні для вух дитини слова (читай «словоспотворення»), біла навіділа свою трирічну дитину по яскраво-червоному роту, що відлюнував жалібним зойком, а в великих виразних очах малюна застиг розгублений подив.

Очевидно, була перша розгубленість довірливої душі перед кривою від близької людини. Подумалося тоді: чого ж вона, ця, з дозволу сказати, молода мати, домагалася отак від дитини? Невже така насолода будь-яким засобом підкорити своїй волі і так слухняну й довірливу душу дитини? Це ж неважко зробити іншим чином. Шляхи до серця дитини такі широкі, що тільки сліпа людина може їх не вгледіти. Та коли ж ви прозрієте, людине?

Тут треба виховувати, але вже батьків. Вчити терпіння, уважного ставлення до дитини, яка вже змалку — особистість.

Дивлячись і слухаючи дітей, яким батьки не

пріділяють належної уваги, (а таких уже більшість!), думаю: «Навіщо ж знущуєтесь над рідною дитиною так, як не дозволяєте із чужого? Навпаки, часто «у сусіда дитина — золото, а мій — як павіжений». Це ж ви, любі, палко люблячи свою дитину, із великих батьківських почуттів по краплі до повного повноліття вишмагуєте прутками та ремінцями, а то і просто владною правницею, із волелюбного серця почуття власної гідності. Це ви змушуєте крилату душу звернутися у клубочок-їжачок і боязко озиратися — а чи варто мати крила? Хоч би чогось не вийшло, моя хата скраю, я нічого не знаю...

Той, хто взяв собі за приклад отаку «механіку» виховання, мусить знати, напевно: він виховує боягуза, підлабузника, зрадника, негідника, нікчемну людину, нездатну на самостійні рішення.

В. ЯВОРСЬКИЙ.

Понад півстоліття прожило у мирі і злагоді подружжя Олешків. У далекому тридцять сьомому поборалися Олександр Лукич та Раїса Сидорівна. Саме тоді лейтенант Олешко закінчив Севастопольське військово-морське артилерійське училище. У війну командир морського бронетанкера Олешко зі своєю командою хоробро бився з фашистами, за що має немало бойових нагород. Закінчив службу капітаном першого рангу. Раїса Сидорівна — у дні тимчасової окупації Червоновершки Компарти району була у підпільній комсомольсько-молодіжній групі, що діяла в селі. Золоте весілля співало з півстолітнім ювілеєм перебування глави сімейства у партії. Гамірно було у ті дні в будинку Олешків по провулку Компаніївському в обласному центрі. Привітали батьків прибули троє їхніх дітей, шестеро онуків, правнуки, друзі з різних міст країни.

Фото В. ГРИБА.

7 травня 1988 року

А ВИ користуєтеся послугами кировоградського таксі? Якщо ні, то спішіть навіть на зелений світлячок, тільки добре подумавши. Переваги — перевагами, зручності — зручностями, але... Як пасажир вважаю за потрібне застерегти — таксистів, хоча народ здебільшого привітний і ввічливий, полюбують, однак, зайву копійчину.

Хіба ж не прикро: зупиняю таксі, там вже знаходяться двоє пасажирів. Називаю адресу. Мене «беруть». Під'їжджаю до свого будинку, дивлюся на лічильник. Там світиться цифра карбованець п'ятдесят копійок. Думаю: запитаю, скільки ж мені платити? Як не-як, а було нас троє.

— З вас два карбованці. За що? Чому? Довелося сперечатися. Врешті-решт, виклав п'ятдесят копійок. Записав прізвище водія — В. О. Шилова — і номер машини (94-60 КДА).

Можливо, це якесь непорозуміння чи просто-напросто помилка водія? Ні, далеко не так. Судіть самі: їздити на таксі щоразу не

будеш. Трапляються ситуації, коли поспішаєш, коли нічим добратися, от і виходиш на дорогу «голосувати». Побачивши «шахівницю» на авто, радієш.

...Вдвох сідаємо біля готелю «Київ». В таксі теж

іншого пасажирів, вважаю, не повинно цікавити: куди їдуть попутники. Тим більше, що водій не питає у них згоди, намагаючись зробити мені «добро».

Тепер давайте поміркуємо разом: чому в деяких, а,

жання дійти справедливості.

Без перебільшення скажу: коли взявся писати цей матеріал, мої колеги про себе, про своїх знайомих розповіли багато. Буває, викликає хтось таксі по телефону, а в вихідні.

— Що ти йому скажеш, — бідкався Василь, — добре, що хоч зовсім не втік. Трапляються випадки.

Забігаючи наперед, скажу: був випадок. Біля ресторану «Київ» двоє молодиків після того, як «відсвят-

ОПЕРАЦІЯ «НІЧНЕ МІСТО»

Проблем у таксистів вистачає. Пасажири вимагають везти найкоротшим шляхом. А як їх везти, коли спеціальним рішенням міськвиконкому деякі центральні вулиці міста перекриті відповідними знаками? Рух там вільний лише громадському транспорту.

Вкрай погані дороги і їх не освітлення вночі. Існують і інші проблеми. Втім, про них мені розповів директор автотранспортного підприємства № 13501 О. А. ГОРБАТЕНКО:

— Всім нам, таксистам, об'єктивно чути негативні відгуки про свою роботу. Десь — завищили ціну, десь — нагнали, не приїхали на виклик. Але до мене, як до керівника, такі скарги доходять надто рідко. Думаю, що порушень серед водіїв могло й не бути, якби про випадки поганого обслуговування частіше ми дізнавалися.

Щодо диспетчерської служби 0-58 хочу сказати, що із збільшенням кількості радіостанцій на таксі ми в останні роки практично не відмовляємо нікому в замовленні. Правда, з перейменуванням деяких вулиць і будинків [Конєва, Волкова...] таксистів не можуть інколи зорієнтуватися: куди ж їхати!

Надто мало до нас надходить і пропозицій щодо поліпшення роботи, зауважень. Іще про труднощі: ніяк не можемо знайти спільної мови з ДАІ, щоб вирішили питання з рухом у центрі міста. Погані дороги, їхнє освітлення...

Так, проблем, як бачимо, чимало. І їх треба вирішувати, і вирішувати швидко. Адже служба сервісу, це, насамперед, настрій людей.

Ю. ЯРОВИЙ,
спецкор «Молодого комунара».

Таксі: сервіс без зручностей?

двоє пасажирів. Біля свого будинку знову чую:

— Давай карбованець.

— Нас четверо їхало, можливо, вистачить п'ятдесяти копійок? — несміло заперечую я.

— Цим людям зовсім в інший бік. Я зробив для тебе добро, а ти ще тут рахуватися починаєш, — це вже відповів мені водій «Волги», номер якої 12-67 КДА. Було тоді 24 квітня, десята година вечора.

Не хочу переповідати подальші розмови з цим водієм. Мене, як і будь-якого

можливо, і в більшості таксистів прижилася така споживацька психологія: хто і що цьому сприяв?

Напевне, ми з вами, шаховні пасажирів. Хіба ж будеш сперечатися за якийсь десяток копійок, коли досить тривалий час доведеться стояти на морозі чи під дощем! Щоб хтось просив ті копійки, годі й думати. Відмовляємося. У магазині ж не додадуть про-

давець ті копійки, вимагаємо книгу скарг. Отак раз «припливуть» незароблені гроші в кишеню таксиста, другий... На третій він і сам не додасть. Не вірите! Можете самі переко-

натися, адже у водіїв частогусто навіть мідиці для зачіпки не знаходяться.

Спробуй доведи тоді свою правоту. Тебе і висадити можуть напівдорозі, і облаяти. А ти, пасажире, му-

сиш все сприйняти як «дєрбожий». На кого і куди сквержитися? Поки дізнаєшся про це, пропаде й ба-

гато. Трапляються ситуації, коли поспішаєш, коли нічим добратися, от і виходиш на дорогу «голосувати». Побачивши «шахівницю» на авто, радієш.

Тепер давайте поміркуємо разом: чому в деяких, а, жання дійти справедливості.

Без перебільшення скажу: коли взявся писати цей матеріал, мої колеги про себе, про своїх знайомих розповіли багато. Буває, викликає хтось таксі по телефону, а в вихідні.

— Що ти йому скажеш, — бідкався Василь, — добре, що хоч зовсім не втік. Трапляються випадки.

Забігаючи наперед, скажу: був випадок. Біля ресторану «Київ» двоє молодиків після того, як «відсвят-

кували» день авансу на ВО «Червона зірка», поверталися по домівках. Один безцеремонно рвонув у під'їзд. Що тут робити: гнатися за ним?

Ніна Притиченко, Оля Чорноткач, Ніна Вектева поверталися з гостей у гуртожиток. Дівчата в один голос стверджували, що надають перевагу державному виду транспорту. «Так безпечніше» — пояснили вони. Бо, на їхню думку, приватник, крім високої ціни, може і в нетверезому стані сісти за кермо. Всяке трапляється.

— Ми думали, — розповідає Василь Ісаченко, — що приватники створять нам здорову конкуренцію. Виявилось навпаки — конкуренцію то створили, але нездорову: поначіплювали світлячки поверх машин — так звані жовті освітлювальні «ремінці». Питання — де вони це все беруть!

Поки Василь розповідав, нас обігнали «Жигулі», номер яких — 04-03 КД. Неважко визначити, що швидкість була у них далеко за 60 кілометрів на годину. Зверху світився «ремінець», ознака таксі... От вам і безпека руху.

— Я боюся їздити в кооперативних таксі, — відверто заявила Світлана Кін, — перевищують швидкість, та й взагалі, ціни в них такі, що й не наважися сісти...

ТУРНІРНЕ ТАБЛО

ЛЕГКА АТЛЕТИКА. В Алушті відбулась юнацька першість республіки з легкої атлетики. Місцевий стадіон «Спартак» зібрав кращі юні сили України — 358 учасників. Як вже повідомляв наш тижневик, чемпіоном УРСР із повним рекордом області став бігуни Геннадій Горачий. Його підтримав і Роман Дудник, який піднявся на вищу сходинку п'єдесталу у потрійному стрибку. Результат переможця — 14 метрів 86 сантиметрів.

зультат переможця — 14 метрів 86 сантиметрів.

ПЛАВАННЯ. На II республіканських юнацьких іграх у Запоріжжі вперше виступали представники плавецької збірної Кіровоградщини. Олександрія Ольга Ніколаєвська здобула дві перемоги в запливах на 400 та 800 метрів вільним стилем. Її результати відповідно — 4:37,10 та 9:24,97.

Спортсменка викопала норматив «Майстра спорту СРСР». В комплексному плаванні свою подругу підтримала Людмила Вернигора, яка була першою на дистанціях 200 (2:30,65) та 400 метрів (5:18,33).

СПОРТИВНЕ ОРІЄНТУВАННЯ. Спортивний сезон кировоградських орієнтувальників розпочався «Пролісок» — відкриті змагання Чернівецької обласної ради ВДФСТ профспілок. Понад 500 спортсменів вийшли на мальовничі

буковинські траси. Вік орієнтувальників — від 10 до 40 років, а «географію» змагань склали міста України, Москва, Рязань, Петрозаводськ, Хабаровськ. За угодою студентських спілок до Чернівців приїхали сто спортсменів з Норвегії та Фінляндії. І якщо в забігу «А» переміг норвежець Бо Енгдаль, то в групі «Б» першим був кировоградець Володимир Корж, який виступив дуже впевнено.

ПОТІМ БУЛА БОРОТЬБА

Протягом трьох днів спортивний комплекс СКТУ № 2 обласного центру було надано у розпорядження борців. Десятий традиційний турнір із класичної боротьби, присвячений пам'яті Героя Радянського Союзу О. С. Єгорова, зібрав понад 130 спортсменів з України та Молдавії.

Відкрив змагання голова організаційного комітету директор училища А. Кармазін. Учасників турніру привітали ветерани Великої Вітчизняної війни М. Г. Фурманов та В. Т. Лобанов.

А потім була боротьба! Класична... Спортивна... Приємно, що серед переможців виявилось двоє учнів СКТУ № 2 — В. Гурник та В. Горбенко. В інших вагових категоріях перемоги здобули Є. Друженко, С. Рябовол (обидва — СК «Зірка»), К. Лисенко, С. Матюшенко, В. Курганський (усі — ДЮСШ № 3), О. Штепа (Полтава), О. Сазонов (Кременчук), С. Діхтаренко, С. Дюріс (обидва — Минолаїв), С. Криволяшук, О. Самойлов (обидва — Тирасполь).

С. РЕДЗУБОВ,
тренер СКТУ-2 імені
О. С. Єгорова.

НА ЗУСТРІЧІ футбольної команди майстрів кировоградської «Зірки» з любителями футболу болільники команди висловлювали чимало критичних зауважень. Одне з них стосувалося того, що команда, маючи чималий стаж виступів у першості країни, не має «свого обличчя». Тобто, не розроблено зразка спортивної форми, в якій би вона постійно виступала, а також емблеми.

Обласна рада профспілок оголошує конкурс на кращі кольори спортивної форми кировоградської «Зірки» і її емблему. Надсилайте на адресу редакції ескізи та пропозиції. Ескізи повинні бути виконані чорною тушшю, або в кольорі. На переможця чекає приз — футбольний м'яч з автографами футболістів і керівників команди «Зірка-88».

С. ЯНЧУКОВ,
секретар обласної ради
професійних спілок.

Які кольори в «Зірки»

На малюнку: один із ескізів емблеми «Зірки», яку запропонував редакції «Клуб любителів футболу».

ВИХОВАТИ ОЛІМПІЙСЬКОГО ЧЕМПІОНА

Підвал багатоповерхового гуртожитку по вулиці Леніна, 94-а у Світловодську тривалий час не мав господаря.

Вірніше «господарі» були, але...

Спочатку хотіли зробити тут пральню, потім міськом комсомолу запланував спорудження дискотеки. Та далі планів справа не просунулася.

І тільки в грудні 1983 року підвалом всерйоз зацікавився директор одного з підприємств міста Степан Ваганович Терзіан, сам у минулому вихованець дитячого будинку, а ще — спортсмен-першорозрядник, боксер. Він запросив до себе випускника Київського Інституту фізичної культури майстра спорту Василя М'ягченка, і справа зрушила з мертвої точки. Вісім місяців витратили на капітальний ремонт підвалу!

Нині тут розмістились кілька тренувальних боксерських залів, духова, кабінет для масажу. А головне: які тут хлопці!

М'ягченко пригадує, як завітав він колись до відділення міліції, де познайомився з двома «важкими». Після того знайомства в школі появились Андрій Сергієнко та Руслан Ворончук. Нині Андрій входить до складу збірної Кіровоградщини, а Руслан уже виконав перший юнацький розряд.

— Якби не бокс, можливо, і втратили б цих хлопців...

М'ягченко працює разом з Олександром Китаєвим, своїм однодумцем, справжнім ентузіастом боксу.

Як виховати олімпійського чемпіона?
Відповідь на це питання лише копівка робота. І, можливо, одним з головних претендентів на титул майбутнього переможця Олімпіади стане, скажімо, дев'ятирічний Роман Ваврик, якого ви бачите на знімку.

М. Світловодськ.

С. МАКСИМОВ.

понеділок

9 ТРАВНЯ

ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.10 — «З собою, країно». Концерт. 9.00 — Док. телефільм «Поєма про сталінградців». 9.35 — Мультфільм. 10.20 — «Пісня далека й близька». 10.55 — Сьогодні — Свято Перемоги. 11.10 — «Переможці». 12.30 — Грає симфонічний оркестр СРСР. Диригент В. Светланов. 12.55 — Хокей. Чемпіонат СРСР. Матч за перше місце. В перерві — Новини. 15.25 — С. Алексіє-

вич. «У війни не жіноче обличчя». Фільм-вистава Омського театру драми. 17.25 — Новини. 17.30 — Всесоюзне свято духової музики. 18.50 — «Світлий пам'яті загиблих у боротьбі проти фашизму». Хвилина мовчання. 19.10 — Новини. 19.15 — Велогонка Миру. Передача з ЧССР. 19.40 — Фільм «Ті, що вийшли з небес». 21.00 — «Час». 21.40 — «Пісні нашої пам'яті». Музична передача з циклу «Для вас, ветерани». 22.35 — Антологія короткого оповідання. С. Носов. «Червоне вино Перемоги». 23.35 — Новини.

УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Звучить духовна музика. 9.50 — Прем'єра док. телефільму «Чотири дні у травні». 10.20 — Програма передачі. 10.25 — Концерт з творів композиторів-ветеранів. 10.55 — «Безсмертні герої». Репортаж з парку вічної Слави. 11.20 — А. Ешпай. Симфонія № 5. 11.50 — Новини. 12.00 — «Там, де народилися». «Паропроносці». 12.35 — «Автограф». О. Таранець. 13.40 — Вперше на екрані УТ худ. фільм «Жила собі дівчинка». 14.50 — Фільм-

балет «Дім при дорозі». 15.30 — Морська слава Вітчизни. 16.30 — Видовий фільм. 16.40 — «Пісня скликає друзів». Республіканський фестиваль піонерської пісні. 17.40 — «Вперше на екрані УТ док. фільм «Другий український». Хроніка та спогади. 18.20 — Г. Канчелі. Симфонія № 5. 18.50 — Світлий пам'яті загиблих у боротьбі проти фашизму. Хвилина мовчання. 19.10 — Актуальна камера. 19.55 — «Ві нам писали». Музична програма за листами ветеранів Великої Вітчизняної війни. 20.35 — Прем'єра док. філь-

му «В довге відлуння війни». 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Вперше на екрані УТ худ. фільм «Говорить Москва». 23.15 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Док. фільм. 8.55 — Цей День Перемоги. 9.25 — Не старіють душою ветерани. 10.20 — Телефільм для дітей. «Літо на пам'яті». 1 і 2 серії. 12.30 — «Яка музика була, яка музика звучала». Телевзільна композиція. 13.15 — Монологи про велику війну. 14.10 — Пісні воєнних років

у виконанні Л. Гурченко. 14.45 — Мультфільми. 15.25 — Ходили ми походами. 16.15 — Фільм «Свита дитинства». 17.40 — «1945». Фільм-вистава. 18.50 — «Світлий пам'яті загиблих у боротьбі проти фашизму». Хвилина мовчання. 19.10 — Л. Бетховен. Концерт № 3 для фортепіано з оркестром. 19.50 — Док. телефільм. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Городишній спорт. Загадки, присвячені Дню Перемоги. 20.55 — «Я, звичайно, помер». 21.00 — «Час». 21.40 — Фільм «Справа для справжніх чоловіків».

вівторок

10 ТРАВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Футбольний огляд. 9.05 — Фільм «Ті, що вийшли з небес». 10.25 — Новини. 10.30 — Клуб мандрівників. 15.30 — Новини. 15.45 — Програма чехословацького телебачення. 16.55 — «За словом — діло». Боротьба проти забруднення природного середовища підприємствами нафтової і нафтопереробної промисловості. 17.25 — Новини. 17.30 — До національного свята

чехословацьчини — Дня визволення від фашистських загарбників. Програма телебачення ЧССР. 18.30 — Мультфільм. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Футбол. Відбірковий матч олімпійського турніру. Збірна СРСР — збірна Швейцарії. В перерві і по закінченні — Велогонка Миру. Передача з ЧССР. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «30 років обмін». До ювілею підписання першої Угоди між СРСР і США в галузі культури, техніки і освіти. 22.50 — Сьогодні у

світі. 23.00 — Опера «Народжена революцією».

УТ

9.00 — Новини. 9.10 — Доброго вам здоров'я. 9.40 — «Перлини душі народної». 10.30 — Телефільм «У краю легенд». 10.50 — «Канеліох з вухами». Комічна опера для дітей. 11.40 — Шкільний екран. 10 клас. Українська література. Образ коμισа в поезії В. І. Олійника. 12.10 — До національного свята Чехословацьчини — дня визволення від

фашистських загарбників. «Кордон миру і дружби». 13.10 — Новини. 16.30 — Новини. 16.45 — Срібний дзвіночок. 17.05 — «Вариант». Зустріч киянських школярів і студентів з колективом Рязанського ТЮГМУ. 18.10 — День за днем. (Кіровоград). 18.25 — «Наші довідки». (Кіровоград). 18.30 — Виступає Полський ансамбль пісні і танцю «Льон». 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — О. Образцов. «З особистого питання». Телевистава. 20.15 — «Час рішення — час дій». 20.45 — На добраніч, діти!

21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Худ. фільм «Мама Ануш». 23.00 — Вечірній вісник. 23.25 — Камерна музика.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Навчальна програма. «В об'єктиві — тварини. Вовк». Науково-популярний фільм. 8.35, 9.35 — Фізика. 10 кл. 9.05 — Французька мова. 1 рік навчання. 10.05 — Учимся СІТУ. Естетичне виховання. 10.35, 11.35 — Історія. 6 кл. 11.05 — Французька мова.

2 рік навчання. 12.05 — Фільм «Мені було дев'ятнадцять». 13.55 — «Дорослі і діти». Док. телефільм. 14.25 — Новини. 14.30 — Телефільм «Угрюм-ріка». 1 серія. «Громова». 15.50 — Сільська година. 18.00 — Новини. 18.15 — Музичний кіоск. 18.45 — Ритмічна гімнастика. 19.15 — «...До шістнадцяти і старші». 20.00 — Вечірній казка. 20.10 — Це ви можете. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Фільм «Історія кохання й честі». (ЧССР). 23.05 — Ранкова пошта (повтор). 23.35 — Новини.

середа

11 ТРАВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — «Золоті ворота». Передача з ЧССР. 9.25 — Футбол. Відбірковий матч олімпійського турніру. Збірна СРСР — збірна Швейцарії. 11.00 — Новини. 15.30 — Новини. 15.45 — Діла і турботи агропрому. Док. телефільм. 16.30 — «Здрастуй, музику!». Виступ колективів Свердловської дитячої філармонії. 17.15 — Новини. 17.20 —

Назустріч XIX Всесоюзній партійній конференції. Творчості бібліотека. В. І. Ленин. «Чергові завдання Радянської влади». 18.00 — «Ділові особи». Про проблеми розвитку Всесоюзного піонерського табору «Артек». 18.45 — Сьогодні у світі. 19.05 — Мультфільм для дорослих. 19.15 — Перебудова: проблеми і рішення. «Жінки — їх праця й побут». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «Людина театру». Про сценарію К. Станіславського, театральний адміністратор

ра Ф. Михальського. 22.50 — Сьогодні у світі. 23.00 — Головна редакція міжнародного життя представляє: «На що настроїли "голоси"?».

УТ

16.30 — Новини. 16.40 — Срібний дзвіночок. 17.00 — Наука і час. Виробниче об'єднання «Львівський-госмаши». 17.30 — Концерт естрадно-симфонічного оркестру українського телебачення і радіо. 18.00 — Агрозом: проблеми і пошуки. Якість ремонту сільськогос-

подарської техніки. 18.30 — День за днем. (Кіровоград). 18.45 — Кінозамальовка «Квіти». (Кіровоград). 18.50 — Телефільм «Театр з вулиці Макаренки». (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — Музичний фільм «Дума». 20.15 — До XIX Всесоюзної конференції КПРС. «Звіром час». В партторгизацію Криму. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Худ. фільм «Випадок із газетної практики». 23.20 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Навчальна програма. «В об'єктиві — тварини. Чорний лелека». Науково-популярний фільм. 8.35, 9.35 — Фізика. 6 кл. 9.05 — Німецька мова. 1 рік навчання. 10.05 — Учимся СІТУ. Астрономія. 10.35, 11.35 — М. Сервантес. «Дон Кіхот». 6 кл. 11.05 — Німецька мова. 2 рік навчання. 12.05 — Телефільм «Випадок в аеропорту». 1 серія. 13.20 — «Міста і роки». Док. фільм. 14.15 — Новини. 14.20 — Телефільм «Угрюм-ріка».

2 серія. «Анфіса». 15.40 — Служу Радянському Союзу! 18.00 — Новини. 18.15 — Народні мелодії. 18.30 — «Для всіх і для кожного». Тележурнал. 19.00 — Лауреати конкурсу ім. П. Чайковського. В. Єресько. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Велогонка Миру. Передача з ЧССР. 20.40 — Російські народні пісні співає В. Готовцева. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Телефільм «Випадок в аеропорту». 1 серія. 23.10 — Новини.

четвер

12 ТРАВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Здрастуй, музику! 9.20 — Очевидне — неімовірне. 10.20 — Новини. 10.35 — «Ділові особи». Про проблеми розвитку Всесоюзного піонерського табору «Артек». 15.30 — Новини. 15.45 — Виступає ансамбль народного танцю «Ротали» Палацу культури і

техніки виробничого об'єднання «ВЕФ». 16.00 — Док. телефільм. 16.40 — «...До шістнадцяти і старші». 17.25 — Новини. 17.30 — «Музична скарибінця». А. Дворжак. Фортепіанний квінтет. 18.25 — Хокей. Чемпіонат СРСР. Матч за перше місце. В перерві — Сьогодні у світі. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «Позиція». Нагірний Карабах. Роздуми вголос. 23.20 — Сьогодні у світі.

УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Худ. фільм «Комісар». 10.35 — Шкільний екран. 10 клас. Фізика. Фізика і науково-технічний прогрес. 11.05 — Концерт камерної музики. 11.35 — Резерв. 11.40 — Шкільний екран. 7 клас. Музика. П. І. Чайковський і Україна. 12.10 — Новини. 12.25 — У «Кобзар» до Кобзаря. 16.30 — Новини. 16.40 — Срібний дзвіночок. 17.00 — Республіканська фізико-

математична школа. 17.30 — Грають юні музиканти. 18.00 — День за днем. (Кіровоград). 18.20 — Телефільм «Портрет без рами». (Кіровоград). 18.30 — Циркова програма. (Арена друзів). 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — «Спадщина». «З огляду на суд нападів». 20.35 — Реклама. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Молодіжна студія «Гарт». 23.20 — Новини.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Навчальна програма. «В об'єктиві — тварини. Змії». Науково-популярний фільм. 8.35, 9.35 — О. Твардовський. «Василь Тюркін». 7 кл. 9.05 — Іспанська мова. 1 рік навчання. 10.05 — Учимся СІТУ. Фізика і науково-технічна революція. 10.35, 11.35 — Фізика. 6 кл. 11.05 — Іспанська мова. 2 рік навчання. 12.05 — Телефільм «Випадок в аеропорту». 2 серія. 13.20

— «Далекое — близькое». Док. телефільм. 14.15 — Новини. 14.20 — Телефільм «Угрюм-ріка». 3 серія. «Зрада». 18.00 — Новини. 18.15 — Кіно і глядач. 19.45 — Співає і танцює молодість. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Ритмічна гімнастика. 20.45 — Грає духовний оркестр «Гелікон». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Телефільм «Випадок в аеропорту». 2 серія. 23.05 — Новини. 23.15 — Велогонка Миру. Передача з ЧССР.

п'ятниця

13 ТРАВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Хокей. Чемпіонат СРСР. Матч за перше місце. 10.55 — Новини. 15.30 — Новини. 15.45 — Програма Киргизького телебачення. 16.45 — «Чого і чому?». Передача для дітей. 17.15 — Новини. 17.20 — Наука: теорія, експеримент, практика. 17.50 — Фантастика в мультіплікації. 18.15 — «На порозі». Про проблеми будівництва ново-

го зоопарку в Москві. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Заключний концерт фестивалю мистецтв «Московські зірки». Трансляція з Великого театру СРСР. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Продовження заключного концерту. 22.30 — Мультфільми для дорослих. 23.05 — «Погляд». Вечірня інформаційно-музична програма.

УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Ви-

робничка гімнастика. 9.25 — Худ. фільм «Мама Ануш». 10.35 — Шкільний екран. 7 клас. Історія. 11.10 — Молодіжна студія «Гарт». 12.40 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Срібний дзвіночок. 17.00 — До 100-річчя від дня народження М. Вільського. Концерт. 17.15 — Лялькова вистава. 17.50 — Реклама. 18.00 — Колектив і п'ятирічка. Гринчозбагачувальні комбінати Кривбасу. 18.30 — День за днем. (Кіровоград). 18.40 — «Ставиться питан-

ня». Кому бути агітатором. 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — «В сім'ї вольний, новий». Відкриття проєкту проєкту Шенченківського літературно-мистецького свята. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «В сім'ї вольний, новий». Продовження свята. 23.10 — Новини. 23.20 — Інструментальна музика. 23.30 — «На Київській хвилі». Інформаційний випуск.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Навчальна програма. «В об'єктиві — тварини. Восьминіг». Науково-популярний фільм. 8.35, 9.35 — «Світ, що нас оточує». 1 кл. 8.55 — Науково-популярний фільм. 9.05 — Англійська мова. 1 рік навчання. 9.55 — Науково-популярний фільм. 10.05 — «Майстерня природи і ми». 10.35, 11.35 — Б. Полевий. «Повість про справжню людину». 5 кл. 11.05 — Англійська мова. 2 рік навчання.

12.05 — Телефільм «Випадок в аеропорту». 3 серія. 13.20 — Док. телефільм «Алтайські зустрічі». 13.50 — Новини. 13.55 — Телефільм «Угрюм-ріка». 4 серія. «Крах». 18.00 — Новини. 18.15 — Док. телефільм. 18.25 — Спортпана програма. В перерві — Вечірня казка. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Телефільм «Випадок в аеропорту». 3 серія. 23.05 — Новини. 23.15 — Екран документального фільму. «Груповий портрет з Кіжками».

субота

14 ТРАВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.30 — Голоси народних інструментів. 9.00 — «Чого і чому?». Передача для дітей. 9.30 — Петро Іванович Стучка. Док. фільм із циклу «Вони були першими». 9.50 — «Я вам заспіваю». Про молодих самодіяльних авторів. 11.00 — Док. телефільм. 11.30 — Короткі зустрічі у старовинному місті. 12.15 — Для всіх і для кожного. «Коперативи: новий етап». 12.45 — Грає квартет арф. 13.05 — У країнах соціалі-

зму. 13.35 — Прем'єра фільму-концерту «І мовчки сказав він...». Про творчість Л. Сінгібарова. 14.30 — Новини. 14.40 — Док. телефільм. 15.45 — Очевидне — неімовірне. 16.55 — Фільм-концерт «Танго, танго, танго». 17.25 — Док. фільм. 17.45 — Головна редакція міжнародного життя представляє: «У фокусі — проблема. Азійська безпека». Про боротьбу за перетворення Тихоокеанського регіону в зону миру. «Діна здоров'я». Про охорону здоров'я в США. 18.45 — Телефільм «Джек Восьмьоркін — американець». 1 і 2 серії у перерві

— 19.50 — Новини. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — У суботу ввечері. КВН. Зустріч команд МДУ і Першого Ленінградського медичного інституту. 00.00 — Новини.

УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Ритмічна гімнастика. 9.45 — «На хвилі дружби». Державний оркестр народних інструментів Туркменії. 10.20 — Док. телефільм «Мати і мацуха». 10.50 — На шляхах республіки. Погода. (Експрес-інформація). 10.55 — Доброго вам здоров'я. Санітарне

лікування гастроентерологічних захворювань у дітей. 11.25 — «Незабутні». Народна артистка СРСР Л. Руденко. 12.15 — Новини. 12.30 — Вистава. «Витівки Скапелла». 14.35 — Прем'єра телефільму «Іван Кавалеріде». «На зламках часу». 15.15 — Студія «Золотий ключик». Зустріч з майстрами цирку. 16.15 — Танцювальний етюд. Погода. (Експрес-інформація). 16.20 — Скарибінця України. «Сінопис». М. Глуценко. 16.35 — Сатиричний об'єкт. 17.00 — Суботні зустрічі. Колосні ветерани. 18.30 — Актуальна камера. 19.00 — Чемпіонат СРСР

з футболу. «Динамо» (Київ) — «Зеніт» (Ленінград). В перерві — Телепрес-тайм. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Худ. телефільм «Капітан Фракасс». 1 серія. 23.00 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Програма «Думка». «Студія представляє...». Із циклу «Грані пізнання». 9.10 — «Співаючі». Російська бібліотека. Богатирські образи в музиці О. Бородіна. 10.30 — У світі тварин. 11.30 — Здо-

ров'я. 12.15 — Діалог з комп'ютером. 13.05 — Бесіди про російську культуру. 13.55 — Людина. Земля. Веселі. 14.55 — Телефільм «Державний кордон». Фільм 5. «Рін 1941». 1 і 2 серії. 17.10 — Реклама. 17.15 — Фільм «Проходіть або Віг на місці». 18.45 — Концерт. 19.00 — «Естафета». Спортивно-фізкультурна програма. В перерві — 19.45 — Вечірня казка. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «Ліоніон». Фільми Г. Александрова. «Волга Волга». 23.30 — Новини.

неділя

15 ТРАВНЯ

ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.15 — Ритмічна гімнастика. 9.00 — Док. фільм. 9.20 — Тираж «Спортлото». 9.30 — Будильник. 10.00 — Служу Радянському Союзу! 11.00 — Ранкова пошта. 11.30 — Назустріч XIX Всесоюзній партійній конференції. Перебудова і культура. Видачі і читачі. 12.30 — Музичний кіоск. 13.00 — Сільська година. 14.00 — Здоров'я. 14.45 — Мультфільм. 14.55 — На-

уково-популярний телефільм «Життя на Землі». (Англія). Фільм 11. «Хижак та їхні жертви». 15.50 — Це ви можете. 16.35 — Телефільм «Пригоди Буратіно». 1 серія. 18.00 — Міжнародна панорама. 18.40 — Телефільм: сьогодні і завтра. 19.50 — Телевзільна казка. 20.15 — Фільм «Джек Восьмьоркін — американець». 3 серія. 21.00 — «Час». 21.40 — Футбольний огляд. 22.10 — «Шасли вого польоту». Естрадна програма. 22.55 — Велогонка Миру. Передача з Польщі. 23.25 — Новини.

УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Ритмічна гімнастика. 9.45 — Кіноекран ДАІ. Погода. (Експрес-інформація). 9.50 — Світі поезії Ю. Сердюка. 10.30 — Живе слово. Спалашина Л. Булаховського. 11.10 — Театр і час Київський театр «Протесис». 12.15 — По сторінках класичної музики. 12.50 — У перерві — новини. 13.35 — Новини. 13.45 — Мультфільм на замовлення. 15.00 — Село і люди. 15.30 — Ви нам писали. Музична передача за листами гляда-

чів. 16.00 — Слава солдатська. 17.00 — Прем'єра док. фільму «По синьому шляху». 17.10 — Реклама «Реклама». Погода. (Експрес-інформація). 17.15 — «Грані пізнання». Академік Вернадський про біосферу і охорону навколишнього середовища. 18.00 — Чемпіонат СРСР з футболу. 1 і 2 серії. СКА (Львів) — ЦСКА (Москва). 2 і 3 тайми. 18.45 — М. Скляр. Три веселі пісні. 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — «Від клавирів до ролю». 20.40 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Худ.

телефільм «Квітання Фракасс». 2 серія. 22.45 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — На зарядку, ставай! 8.15 — Програма «Думка». «Нам сад». 8.50 — Поезія Я. Купала. 9.40 — Кіноальманах «Горизонт». 10.25 — «Портрети». О. Герцен. 11.10 — Док. фільм. 11.20 — «На уроці вчителя...». Уроки В. Шаталова. 11.50 — Навколо світу. 12.55 — Життя видатних людей. Астрономія Д. Перевозчикова. О. Михайлов. А. Северний. 13.55 —

Телефільм «Державний кордон». Фільм 6. «За порогом Перемоги». 1 і 2 серії. 16.10 — Музика з ефіру. 18.10 — Док. телефільм «Вітчизняні рідні імена». «Паня Гриньова, будинок М. Золотухи». 18.30 — Мультфільми. 19.15 — Концерт. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Гандбол. Кубок європейських чемпіонів. Чоловіки. Фінал. ЦСКА — «Тусен» (ФРН). 20.50 — Грають перекрестки ріки. 21.00 — «Час». 21.40 — Фільм «Непереможний». 22.50 — Новини.

7 травня 1988 року

90 пісень

Головною естрадною піснею минулого року став «Букет» (вірші М. Рубцова, музика О. Барікіна).

Не зразу прийшов успіх до колись невідомого композитора, аранжувальника та виконавця пісень із підмосковного міста Люберці Олександра Барікіна. Одержимий естрадою і працелюбний, він уперто шукав своє неповторне обличчя. В 70-ті роки в цих пошуках він пробував свої сили солістом у «Веселих хлопцях», «Самодіялах», «Жемчуге» із Сочі. Не можна сказати, що він не був популярним. Та Олександр не відчував повного задоволення. Все це було не те, чого жадала його неспокоїла натура. Вісім років тому з метою самовираження він із відомим тепер уже Володимиром Кузьмичем створив групу «Карнавал». Пізніше Кузьмич іде в інший колектив, а Барікін залишається одноосібним лідером «Карнавалу».

Добре пам'ятаю, як 1985 року із кожного вікна звучали пісні О. Барікіна, записані під час концерту на магнітофон і миттю розтиражовані по країні. Пригадуєте «Мону Лізу», «Рятівний круг», «Запасного гравця», пісню про Віктора Хару?

Всього пісень у Олександра близько 90. На жаль, знайшовши загальну любов у слухачів, він загалом досить довго залишався в тіні. Лише недавно його стали запрошувати на радіо і ЦТ. Вважаю, у боргу перед Барікіним і фірмою «Мелодія», яка випустила його вісім пісень і відклала вихід у світ диска-гіганта.

В. ЧЕБИШЕВ.
м. Олександрія.

ІРЛАНДЦІ, як, втім, і представники інших народів, люблять посперечатися: що на світі всього більше, довше, важче... Але не завжди у виграші істина. Ось кілька цікавих уривків з книги світових рекордів Гіннеса.

Один з найвідоміших ліліпутів світу — Чарльз Шервуд Стреттон, який народився в 1832 році в Коннектикуті (США). У п'ять місяців він мав зріст 60 сантиметрів. До 13 років бурхливо «ріс», додавши 5 сантиметрів. У 18 років досяг 75 сантиметрів. Помер у 50 років зі зростом 90 сантиметрів.

Коли Йозеф Боровласкі з'явився на білий світ (Польща, 1739 рік), його зріст був лиш 20 сантиметрів. Помер у похилому віці — 97 років — в Англії, а його ріст дорівнював 102 сантиметрам.

Найнижча жінка-ліліпут — датчанка Паоліна Мастерс. У віці 9 років її зріст «досяг» 51 сантиметра, а важила вона... 1650 грамів. Померла у 19 років від запалення легень.

Серед чоловіків сьогодні найнижчим вважається Калай Філіпс із штату Массачусетс (США). Вага його при народженні була один кілограм. В п'ятиріч-

жяється Калай Філіпс із штату Массачусетс (США). Вага його при народженні була один кілограм. В п'ятиріч-

Рекорди Гіннеса

му віці ріст його припинився. В 19 років Калай показав такі показники: ріст — 58 сантиметрів, вага — шість кілограмів з одержкою (див. фото справа).

Найважчими близьнюками були американці Біллі і Бенні МакКрарі, що народились у

штаті Північна Кароліна. У березні 1970 року вони важили відповідно 320 і 330 кілограмів.

Ставши професійними борцями, брати додали у вагу ще по десятку кілограмів, певно, завдя-

ки хорошему харчуванню (на знімку зліва).

Одружились вони на двох канадках — сестрах Даніель (57 кілограмів) та Марайз (65 кілограмів).

Найбільша різниця у вазі між чоловіком і дружиною складає 461 кілограм. В даному випадку — між Мілсом Гарденом (510 кілограмів) та його дружиною Мері (49 кілограмів). Не-

зважаючи на свої скромні виміри, вона народила чоловікові трьох дітей.

Рекорд швидкого похудіння належить Уільяму Коббу, професійному борцю зі штату

Джорджія (США). В липні 1965 року він скинув вагу з 401 кілограма до... 116. Об'єм талії скоротився з 258 до 110 сантиметрів. Через сім років Кобб поновив свою попередню вагу.

І насамкінець ще один рекорд, який не пов'язаний з розмірами людського тіла. Рой Селіван, лісник за профе-

сією, демонструє свого капелюха (див. знімок в центрі), пропеленого блискавкою. Подібне з ним трапилося в'ятел

За матеріалами журналу «Огни Болгарії».

ПРОПОНУЄМО ТЕСТ

ЯКІ ВИ Є?

	Так	Ні
1. Чи думаєте ви, що все має свою ціну?	1	3
2. Віддаєте перевагу якомусь кольорові?	2	1
3. Можете посміятись над собою?	1	2
4. Люблять вас у компанії?	1	4
5. Поступаєтеся в суперечках?	1	4
6. Любите багато говорити?	2	1
7. Можете ховати свої неприємності?	1	3
8. Записуєте ви своїх боржників?	2	1
9. Чи думаєте ви, що добре розумієтесь в людях?	1	3
10. Чи потрібна вам ощадна книжка?	1	2
11. Думаєте ви, що скривджені долею?	4	1
12. Чи радують вас неприємності ваших ворогів?	3	1

Більше 31 балів — егоїст; 27—31 — не егоїст, але безсердечний; 20—26 — зберігаючи здоровий егоїзм, ви готові прийти на поміч іншим; менше 20 — невірноважний характер, можливо, з причини молодості.

ДОБРЕ ДІЛО — БОРЩ...

Поради

Давайте приготуємо обід із страв української національної кухні. Як сказав поет: «Добре діло, хороше діло — український борщ». Пропоную вам борщ криворізький холодний.

Отже, записуйте: У киплячу воду кладуть нарізану соломкою капусту, доводять до кипіння, додають нарізану картоплю й варять 10—15 хвилин. Після цього у борщ додають варену квасолю з відваром, нарізаний соломкою солодкий (болгарський) перець, обчищені й нарізані соломкою буряки, тушковані з томатом-пюре, цибулою, пасиновані моркву, петрушку й цибулю з борошном, розведені невеликою кількістю води, і варять 7—10 хвилин. Борщ заправляють сіллю, цукром, перцем, дають прокипіти й охолодити.

До столу в тарілці з борщем кладуть сметану й посипають дрібно нарізаною зеленню.

КІЛЬКІСТЬ ПРОДУКТІВ: на 200 г буряків — 200 г картоплі, 200 г капусти, 3 ст. ложки квасолі, 50 г солодкого перцю, 1 цибулину, 3 ст. ложки томат-пюре, 1 чайну ложку цукру, 1 чайну ложку солі, 4 столові ложки сметани, 2 л води, сіль, перець, зелень — за смаком.

А тепер давайте придумаємо щось «на друге». Спробуйте гусячу шийку з начинкою. З підготовленої гусячої шийки обережно знімають шкіру, очищують від жиру, фарширують, зашивають обидва кінці, кладуть у сотейник і смажать у вершковому маслі.

Начинку готують так: ячну крупу замочують у гарячій воді, додають обчищені, промиті, дрібно нарізані й обсмажені гусячі печінку, шлунок, ріпчасту цибулю, гусячий жир, перець, сіль, перемішують і розводять бульйоном.

ПРОДУКТИ: на 1 гусячу шийку 2/3 склянки ячної крупи, 1 гусячу печінку, 1 шлунок, 1/2 цибулини, сіль, перець за смаком.

«На третє» приготуємо узвар. Це найбільш поширена в українській кухні солодка страва, яка готується із сушених фруктів.

Перебрані, промиті й очищені від кісточок сливи кладуть у каструлю разом із перебраними та промитими вишнями й малиною, пересипають цукром, заливають водою і варять у духовці під закритою кришкою протягом 40—50 хвилин, а потім охолоджують.

На 300 г слив, малини й вишень — 3/4 склянки цукру і 3 склянки води.

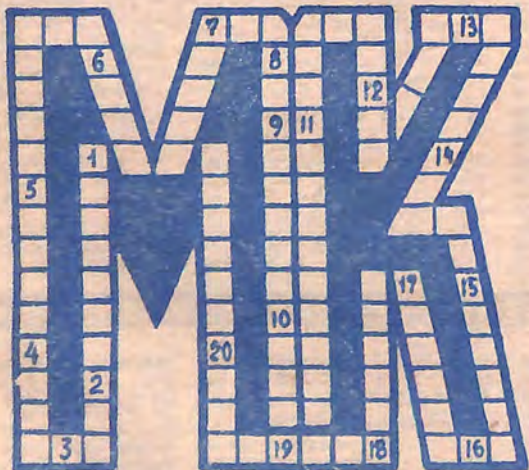
Чайнворд «Молодого комунара» — «Молодість країни»

1. Головний герой роману письменника М. Островського «Ян гартувався сталь». 2. Назва художнього кінофільму про юного комсомольця-підпільника в роки Великої Вітчизняної війни. 3. Всесоюзна піонерська організація. 4. Радянський партійний і державний діяч, в молоді роки брав активну участь у боротьбі за встановлення Радянської

влади на Україні. 5. Лютневий комсомолет СРСР, департамент ХХ з'їзду ВЛКСМ, у дні його роботи ніс комсомольську вахту. 6. Міжнародні змагання з різних видів спорту, що проводяться раз на чотири роки. 7. Ріка, на якій в 30-ті роки зводилось всеосяжне місто комсомольської юності. 8. Перша повість для

юнацтва Арнадія Гайдаря. 9. Підпільна комсомольсько-молодіжна організація, яка діяла на Кіровоградщині в роки Великої Вітчизняної війни. 10. Відважна партизанська розвідниця, Герой Радянського Союзу. 11. Комсомолець, старший сержант, котрий 16 вересня 1943 року, визволяючи Краснодарський край, повторив подвиг Олександра Матросова. 12. Ініціатор нового, прогресивного в науці, техніці, виробництві. 13. Комісар загону С. А. Ковпача. 14. Серія радянських космічних кораблів. 15. Комсомольський ватажок. 16. Активний член комсомольського підпілля «Молода гвардія». 17. Популярний серед молоді автор і виконавець пісень. 18. Радянський розвідник у фільмі, поставленому за однією з романів В. Кожевникова. 19. Воїн-інтернаціоналіст, комсомолець-поет, якому по смертю присвоєно звання лауреата комсомольської премії. 20. Підприємство столиці України, славне своїми революційними, трудовими, комсомольськими традиціями.

Склав А. ГРИГОР'ЄВ.
м. Кіровоград.

ВІДПОВІДЬ НА РЕБУС, ВМІШЕНИЙ В «МК» ЗА 16 КВІТНЯ Ц. Р.

«Серце віддавати дітям». Сухомлинський.

сцена
екран
арена

Друзі! Піонери й школярі міста, учасники гуртків і колективів художньої самодіяльності обласного Палацу піонерів імені В. І. Леніна запрошують вас взяти участь у піонерському ярмарку солідарності, який відкритється 8 травня об 11 годині у приміщенні обласної філармонії. Після ярмарку відбудеться великий святковий концерт за участю духового оркестру «Зміна», хореографічного ансамблю «Пролісок» та інших самодіяльних колективів. Кошти від ярмарку і концерту будуть перераховані на відкриття пам'ятного знака піонерам-героям Кіровоградщини.

9 травня не забудьте відвідати парк культури і відпочинку імені В. І. Леніна, у зеленому театрі якого гостей вітатиме народний самодіяльний ансамбль бального танцю «Гориньві» і вокально-інструментальний ансамбль будинку культури імені Компаніївця. Початок о 18 годині.

О 12 годині 9 травня в залі обласної філармонії виступатиме ансамбль пісні і танцю Дніпропетровської філармонії «Славутич». Чекаємо вас на святкових концертах.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» —
орган Кіровоградського
обласного комітету
ЛКСМ України.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:
316050, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 2-54-26;
заступника редактора — 2-29-92;
відповідального секретаря —
2-27-63; відділів: комуністично-
го виховання — 4-66-79, 4-64-21;
комсомольського життя та еко-
номіки — 2-04-84; учнівської
молоді і соціальних проблем —
2-59-82; фотолaboratorії —
4-94-94; оголошень — 4-28-96;
коректорської — 3-61-83.
Газета виходить щосуботи.

Друкарня імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України,
м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

БК 06111. Індекс 61103.
Зам. № 205. Тираж 57 800.

Над номером працювали:
художники — О. Босий,
складач машинного набору — М. Мушкетерський,
складачі вступу — Л. Ур-
саленко, Н. Старостіна,
коректори — Л. Кова-
ленко, Л. Сердюченко,
пінтограф — О. Щербі-
на, друкарі — В. Чистяков,
А. Озерянський, В. Дов-
гий, відповідальний чер-
говий — Т. Тарасенко.